

Clár na nÁbhar

	Leathanach
1 Réamhrá	1
1.1 Réamhrá	1
1.2 Tuarascáil ar an Measúnacht Tionchair Timpeallachta - Scagadh, Clár na n-ábhar agus Modheolaíocht	2
1.3 Cúlra	22
1.4 Próiseas Comhairliúcháin/Comhairliúchán Neamhreachtúil	28
1.5 Deacrachtaí a Tháinig Chun Cinn le linn an Staidéir	34
1.6 Tagairtí	35

1 Réamhrá

1.1 Réamhrá

Tá sé beartaithe ag Comhairle Chontae na Gaillimhe ar a son féin agus ar son Chomhairle Cathrach na Gaillimhe Cuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe (CCNG) a fhorbairt timpeall ar Chathair na Gaillimhe.

Rinne Comhairle Chontae na Gaillimhe Scéim Bóthair Chosanta agus Scéim Mótarbhealaí atá á gcur faoi bhráid lena gceadú chuig an mBord Pleanála (ABP) faoi Alt 49 d’Acht na mBóithre 1993, arna leasú agus tagraítear do na Scéimeanna sin ar fud na tuarascála seo mar an fhorbairt bóthair atá beartaithe nó Cuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe (CCNG an N6)

Cuimsíonn CCNG an N6 atá beartaithe tuairim is 6km de charrbhealach singil a thógáil ón taobh thiar de Shráidbhaile Bhearna chomh fada le Bóthar Bhaile an Mhóinín agus tuairim is 12km de charrbhealach dúbailte a thógáil ó Bhóthar Bhaile an Mhóinín go dtí an ceangal oirthearach leis an N6 láithreach ag Cúil Each, Cnoc Mhaoil Drise agus bóithre ceangail gaolmhara, taobh-bhóithre, acomhail agus struchtúir, faoi mar a léirítear ar **Fhíor 5.1.01** go dtí **5.1.15**. Is bóthar cosanta¹ a bheidh sa chuid den fhorbairt bóthair atá beartaithe ón gceangal le Bóthar an Chósta, an R336, go dtí Acomhal Leitrí ag an N59 agus is mótarbhealach a bheidh sa chuid ón acomhal sin go dtí an ceangal leis an N6 láithreach ag Cúil Each, Cnoc Mhaoil Drise. Tá cur síos iomlán ar CCNG an N6 atá beartaithe i **gCaibidil 5, Cur síos ar an bhForbairt Bóthair atá Beartaithe**. Tá plean láithreach do CCNG an N6 atá beartaithe curtha i láthair i **bhFíor 1.1**.

Tá CCNG an N6 atá beartaithe á chur chun cinn ag Comhairle Chontae na Gaillimhe tríd an bpróiseas reachtúil ar a son féin agus ar son Chomhairle Cathrach na Gaillimhe faoi Chomhaontú Alt 85².

Tá CCNG an N6 ina chuid de thionscadal, agus tá sé sainaitheanta mar thionscadal laistigh de ‘Straitéis Iompair na Gaillimhe’ (SIG). D’ullmhaigh Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus Comhairle Chontae na Gaillimhe Straitéis Iompair na Gaillimhe, i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA). Tá Straitéis Iompair na Gaillimhe bunaithe ar mheasúnú chuimsitheach ar shaincheisteanna iompair atá le sárú ag Cathair na Gaillimhe agus ag an gceantar máguaird agus ar an ngá atá le réiteach iompair comhtháite inbhuanaithe a fhorbairt chun freastal ar éileamh taistil atá ann anois agus a bheidh ann amach anseo agus ar an tslí sin éascófar fás na Gaillimhe “*ar bhealach comhtháite, inbhuanaithe lena ndéanfar infheistíocht*”

¹ Ciallaíonn bóthar cosanta, bóthar poiblí nó bóthar poiblí atá beartaithe a shonraítear a bheith ina bhóthar cosanta i scéim bóthair chosanta arna ceadú ag an mBord Pleanála. Féadfaidh scéim bóthair chosanta arna ceadú ag an mBord Pleanála, foráil a dhéanamh maidir le haon bhealach sonraithe rochtana díri nó le gach bealach rochtana díri, chuig an mbóthar cosanta ó thalamh sonraithe nó ó thalamh sonraithe a úsáidtear chun críche sonraithe nó chuig talamh den sórt sin a úsáidtear chun críche sonraithe nó chuig talamh den sórt sin ón mbóthar cosanta, a thoirmeasc, a dhúnadh, a iamd, a dhíchur, a athrú, a chlaonadh nó a shrianadh.

² Rinneadh Comhaontú Alt 85 faoi fhorálacha Alt 85 den Acht Rialtais Áitiúil 2001 idir Comhairle Chontae na Gaillimhe agus Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus cheadaigh Bonneagar Iompair Éireann é de bhun Alt 14 d’Acht na mBóithre, 1993, arna leasú.

iompair a ailíniú le patrúin lonnaithe, gluaiseachtaí taistil agus lena dtacófar le húsáid inbhuanaithe na talún” (Plean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2017-2023).

Tá Comhairle Cathrach na Gaillimhe ag cur SIG i bhfeidhm faoi láthair, ó thaobh na gcuspóirí beartais atá bunaithe agus ó thaobh seachadadh na dtionscadal iompair a aithnítear laistigh den straitéis araon. Tá tuilleadh mionsonraí maidir le SIG ar fáil ar shuíomh idirlín Chomhairle Cathrach na Gaillimhe ag an nasc thíos:

<https://www.galwaycity.ie/galway-transport-strategy>

Tá an Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta (EIAR) seo sainmhínithe mar “ráiteas ar na héifeachtaí, más ann dóibh, a bheadh ag an bhforbairt bóthair atá beartaithe, sa chás go gcomhlíonfaí í, ar an gcomhshaol” (EPA, 2017). Sonraítear san EIAR seo na roghanna eile a breithníodh, breithníodh na héifeachtaí/tionchair suntasacha dóchúla agus rinneadh iad a mheas, chomh maith le bearta seachanta chun drochéifeachtaí/drochthionchair suntasacha a laghdú, agus rinneadh measúnú ar thionchair iarmharacha.

Tugann an chaibidil seo breac-chuntas ar CCNG an N6 atá beartaithe agus déantar achoimre inti ar an bpróiseas iarratais chun iarratas maidir le CCNG an N6 a chur isteach. Ina theannta sin, déantar cur síos ar an modheolaíocht a úsáideadh chun an EIAR (dá tagraíodh roimhe sin dó mar an Ráiteas Tionchar Timpeallachta (RTT)) seo a ullmhú agus ar an bpróiseas comhairliúcháin atá curtha i gcrích go dtí seo.

1.2 Tuarascáil ar an Measúnacht Tionchair Timpeallachta - Scagadh, Clár na n-ábhar agus Modheolaíocht

1.2.1 Ceanglais Reachtúla

Ullmhaíodh an Tuarascáil ar an MTT (dá tagraíodh roimhe sin de mar RTT) seo i gcomhréir leis na forálacha ábhartha de Threoir 2011/92/AE³ maidir le Measúnú ar na héifeachtaí atá ag Tionscadail Áirithe Phoiblí agus Phríobháideacha ar an gComhshaol arna leasú le Treoir 2014/52/AE⁴. Leasaítear dlí MTT ar roinnt bealaí le Treoir 2014/52/AE trí bhíthin Threoir 2011/92/AE a leasú.)

Sonraítear in Airteagal 5 agus in Iarscríbhinn IV le Treoir MTT 2011/52/AE (arna n-ionadú le Treoir 2014/52/AE) agus le hAilt 50(2) agus 50(3) d’Acht na mBóithre 1993, arna leasú, an fhaisnéis atá le bheith i dTuarascáil MTT (a ndearnadh tagairt di mar Ráiteas Tionchair Timpeallachta (RTT) in Acht na mBóithre 1993, arna leasú) maidir leis an bhforbairt bóthair seo atá beartaithe.

Ceanglaíodh Treoir 2014/52/AE a thrasú faoin 16 Bealtaine 2017 agus éilítear leis an treoir sin athruithe a dhéanamh ar dhlíthe, ar rialacháin agus ar fhorálacha

³ Treoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le measúnú ar na héifeachtaí atá ag tionscadail áirithe phoiblí agus príobháideacha ar an gcomhshaol (códú).

⁴ Treoir 2014/52/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 lena leasaítear Treoir 2011/92/AE maidir le measúnú ar na héifeachtaí atá ag tionscadail áirithe phoiblí agus príobháideacha ar an gcomhshaol

riaracháin na hÉireann ar fud roinnt cóid reachtacha chun a bhfuil i dTreoir 2014/52/AE a léiriú. Agus an Tuarascáil MTT seo á foilsiú, ní raibh na hathruithe ar dhlíthe, ar rialacháin agus ar fhorálacha riaracháin na hÉireann ar fud roinnt cóid reachtacha (lena n-áirítear Acht na mBóithre, 1993, arna leasú agus na Rialacháin um Bóithre, 1994, arna leasú) curtha chun feidhme fós. Mar sin féin, ullmhaíodh an Tuarascáil MTT seo i gcomhréir iomlán le forálacha Threoir 2014/52/AE agus na forálacha sin á lánchomhlíonadh. Ullmhaíodh an tuarascáil freisin ag féachaint d'fhorálacha reatha na gcód gaolmhar i reachtaíocht na hÉireann lena n-áirítear Acht na mBóithre, 1993, arna leasú faoi mar a leanann siad d'fheidhm a bheith acu ag an am seo.

Dá réir sin, tá an fhaisnéis ar fad atá leagtha síos ag forálacha ábhartha Acht na mBóithre, 1993, arna leasú, na Rialacháin um Bóithre, 1994, arna leasú agus Airteagal 5 agus Iarscríbhinn IV de Threoir 2011/92/AE arna leasú, sa Tuarascáil MTT seo.

Sa chás go ndéantar tagairt, sa cháipéis seo go léir, do 'ráiteas tionchair timpeallachta', nó 'RTT', ba chóir go dtuigfí go gciallaíonn sé sin 'Tuarascáil MTT'. Ar an tslí chéanna, sa chás go ndéantar tagairt do 'Thuarascáil MTT', ba chóir go dtuigfí go gciallaíonn sé sin 'ráiteas tionchair timpeallachta' nó 'RTT'.

1.2.2 Scagadh MTT

Tá an fhorbairt bóthair atá beartaithe níos mó ná na tairseacha atá socraithe do Mheasúnú Tionchair Timpeallachta faoi mar atá sonraithe i reachtaíocht na hÉireann. Cuimsíonn an reachtaíocht ábhartha Acht na mBóithre, 1993, arna leasú, agus na Rialacháin um Bóithre, 1994, arna leasú.

Sonraítear an méid seo a leanas in Alt 50 (1) d'Acht na mBóithre, 1993, arna leasú:

“50(1) (a) Ullmhóidh údarás bóithre ráiteas i dtaobh na n-éifeachtaí is dóigh a bheidh ar an gcomhshaol (“ráiteas tionchair timpeallachta”) ag aon fhorbairt bóthair atá beartaithe arb éard í.....”

- (i) *mótarbhealach a dhéanamh,*
- (ii) *(ii) busbhealach a dhéanamh,*
- (iii) *(iii) limistéar seirbhíse a dhéanamh, nó*
- (iv) *(iii) aon chineál forordaithe forbartha bóthair beartaithe arb éard í bóthar poiblí beartaithe a dhéanamh nó bóthar poiblí láithreach a fheabhsú.....”*

Liostaíonn Airteagal 8 de na Rialacháin um Bóithre, 1994 (*Forbairt bóthair forordaithe chun críocha Acht na mBóithre, 1993*), na cineálacha forordaithe forbartha bóthair a n-éilítear Staidéar Tionchair Timpeallachta (Tuarascáil MTT) ina leith mar seo a leanas:

“8. Is é a bheidh sna cineálacha forordaithe forbartha bóthair atá beartaithe chun críche fho-alt (1) (a) (iii) d’alt 50 den Acht—

(a) bóthar nua a dhéanamh ina bhfuil ceithre lána nó níos mó, nó athailíniú nó leathnú a dhéanamh ar bhóthar láithreach chun ceithre lána nó níos mó a sholáthar, sa chás go mbeadh an bóthar nua, athailínithe nó leathnaithe sin ocht gciliméadar nó níos mó ar fad i gceantar tuaithe, nó 500 méadar nó níos mó ar fad i gceantar uirbeach;

(b) droichead nó tollán nua a dhéanamh a bheadh 100 méadar nó níos mó ar fad”.....

Beidh tuairim is 11.9km de dhébhealach i gceist leis an bhforbairt bóthair atá beartaithe agus cuimseoidh sí droichead agus tarbhealach chomh maith le dhá thollán a mbeidh gach ceann acu níos mó ná 100 méadar ar fad. Ina theannta sin, is mótarbhealach a bheidh san fhorbairt bóthair atá beartaithe ó Acomhal Leitrí ag an N59 go dtí an ceangal leis an N6 láithreach ag Cúil Each, Cnoc Mhaoil Drise.

Dá réir sin, ní mór d’Údarás na mBóithre MTT (dá dtagraítear anois mar Thuarascáil MTT) a ullmhú don fhorbairt bóthair atá beartaithe.

Sainítear bonneagar straitéiseach mar gach togra maidir le forbairt bóthair náisiúnta a bhfuil RTT (Tuarascáil MTT) riachtanach ina leith in Alt 2 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, arna leasú, arna chur isteach le hAlt 6(c) den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Bonneagar Straitéiseach) 2006. Dá bhrí sin, déileálann Rannóg Bonneagair Straitéisigh an Bhoird Pleanála le gach forbairt bonneagair straitéisigh den sórt sin.

1.2.3 Clár na nÁbhar sa Tuarascáil MTT

Ullmhaíodh an Tuarascáil MTT seo i gcomhréir le forálacha ábhartha Threoracha 2011/92/AE Measúnú ar na hÉifeachtaí atá ag Tionscadail Áirithe Phoiblí agus Phríobháideacha ar an gComhshaol arna leasú le Treoir 2014/52/AE agus i gcomhréir le forálacha ábhartha Acht na mBóithre, 1993, arna leasú, na Rialacháin um Bóithre, 1993, arna leasú, Airteagal 5 agus Iarscríbhinn IV de Threoir 2011/92/AE, arna leasú.

Sonraítear in Airteagal 5 agus in Iarscríbhinn IV le Treoir MTT 2011/52/AE (arna n-ionadú le Treoir 2014/52/AE)⁵ agus le hAilt 50(2) agus 50(3) d’Acht na mBóithre 1993, arna leasú, an fhaisnéis atá le bheith i dTuarascáil MTT maidir leis an bhforbairt bóthair seo atá beartaithe.

Faoi mar a pléadh cheana féin i **Mír 1.2.1**, agus an Tuarascáil MTT seo á foilsiú, ní raibh na hathruithe ar dhlíthe, ar rialacháin agus ar fhorálacha riaracháin na hÉireann ar fud roinnt cóid reachtacha curtha i gcrích go fóill maidir le Treoir 2014/52/AE. Agus an Tuarascáil MTT seo á foilsiú, tá roinnt ceanglas eile maidir le faisnéis bhreise liostaithe in Airteagal 5 agus in Iarscríbhinn IV den Treoir MTT, arna leasú, nach bhfuil liostaithe faoi láthair in Alt 50(2) agus in Alt 50(3) d’Acht na mBóithre 1993, arna leasú Mar shampla, tagraíonn Acht na mBóithre 1993, arna leasú, faoi láthair don RTT ach tagraíonn an Treoir 2014/52/AE anois don Tuarascáil MTT. Tá gach faisnéis sa Tuarascáil MTT seo a ordáitear sna forálacha ábhartha d’Acht na mBóithre, 1993 arna leasú, Rialacháin na mBóithre, 1994 arna

⁵ Tá Iarscríbhinn IV de Threoir 2011/92/AE athchurtha i dTreoir 2014/52/AE

leasú agus Airteagal 5 agus Iarscríbhinn IV de Threoir 2011/92/AE arna leasú ag Treoir 2014/52/AE.

Déantar na hailt ábhartha den reachtaíocht a atáirgeadh thíos ar mhaithe le soiléireacht a sholáthar i dtaca leis an bhfaisnéis a bheidh sa Tuarascáil MTT.

Sonraítear le hIarscríbhinn IV de Threoir MTT, arna leasú, an fhaisnéis a bheidh sa Tuarascáil MTT agus déantar í a atáirgeadh i **dTábla 1.1** thíos. Sásaíonn an fhaisnéis a thugtar sa Tuarascáil MTT seo na ceanglais d'Airteagal 5 agus d'Iarscríbhinn IV den Treoir MTT, arna leasú.

Tábla 1.1: Iarscríbhinn IV de Threoir MTT arna leasú le Treoir 2014/52/AE

IARSCRÍBHINN IV - FAISNÉIS DÁ dTAGRAÍTEAR IN AIRTEAGAL 5(1) (FAISNÉIS DON TUARASCÁIL AR AN MEASÚNACHT TIONCHAIR TIMPEALLACHTA)
<p>1. Tuairisc ar an tionscadal, lena n-áirítear go háirithe:</p> <p>(a) tuairisc ar láthair an tionscadail;</p> <p>(b) tuairisc ar airíonna fisiceacha an tionscadail iomláin, lena n-áirítear, nuair is ábhartha, oibreacha scartála riachtanacha agus na riachtanais maidir le húsáid talún le linn na gcéimeanna tógála agus oibríochtúla;</p> <p>(c) tuairisc ar na príomhairíonna a bhaineann le céim oibríochtúil an tionscadail (go háirithe aon phróiseas táirgeachta), mar shampla, éileamh ar fhuinneamh agus an fuinneamh a úsáidtear, nádúr agus cainníocht na n-ábhar agus na n-acmhainní nádúrtha a úsáidtear (lena n-áirítear uisce, talamh, ithir agus bithéagsúlacht);</p> <p>(d) meastachán, de réir cineáil agus cainníochta, ar na hiarmhair agus na hastaíochtaí tuartha (amhail truailliú aeir, ithreach agus fo-ithreach, torann, creathadh, solas, teas, radaíocht) agus na cainníochtaí agus na cineálacha fuíollábhair a tháirgfear le linn na gcéimeanna tógála agus oibríochtúla.</p>
<p>2. Tuairisc ar na malairtí réasúnacha (mar shampla i dtaca le dearadh tionscadail, teicneolaíocht, láthair, méid agus scála) a ndearna an forbróir staidéar orthu, atá ábhartha maidir leis an bhforbairt atá beartaithe agus leis na hairíonna sonracha a bhaineann léi, chomh maith le léiriú ar na príomhchúiseanna ar roghnaíodh an rogha a roghnaíodh, lena n-áirítear comparáid idir éifeachtaí comhshaoil.</p>
<p>3. Tuairisc ar na gnéithe ábhartha a bhaineann le staid reatha an chomhshaoil (cás bonnlíne) agus breac-chuntas ar éabhlóid ionchasach an chomhshaoil gan an tionscadal a chur chun feidhme chomh fada agus is féidir athruithe nádúrtha ón gcás bonnlíne a mheas le hiarracht réasúnach ar bhonn faisnéis chomhshaoil agus faisnéis eolaíochta a bheith ar fáil.</p>
<p>4. Tuairisc ar na tosca a shonraítear in Airteagal 3(1) ar dócha go mbeidh éifeacht shuntasach ag an tionscadal orthu: daonra, sláinte an duine, bithéagsúlacht (mar shampla fána agus flóra) talamh (mar shampla tógáil talún) ithir (mar shampla ábhar orgánach, creimeadh, dlúthú, séalú), uisce (mar shampla athruithe hidreamhoirfeolaíochta, cainníocht agus cáilíocht) aer, aeráid (mar shampla astaíochtaí gás ceaptha teasa, tionchair atá ábhartha maidir le hoiroinín), sócmhainní ábhartha, oidhreacht chultúrtha, lena n-áirítear gnéithe ailtireachta agus seandálaíochta, agus an tírdhreach.</p>
<p>5. Tuairisc ar na héifeachtaí suntasacha is dóigh a bheidh ag an tionscadal ar an gcomhshaoil agus a eascróidh as, inter alia:</p> <p>(a) tógáil an tionscadail agus é a bheith ann, lena n-áirítear, nuair is iomchuí, oibreacha scartála;</p> <p>(b) úsáid acmhainní nádúrtha, go háirithe talamh, ithir, uisce agus bithéagsúlacht, agus infhaighteacht inbhuanaithe na n-acmhainní sin a bhreithniú a mhéid is féidir;</p> <p>(c) astú truaillí, torainn, creathaidh, solais, teasa agus radaíochta, cruthú núiseanna, agus diúscairt agus aisghabháil dramhaíola;</p>

IARSCRÍBHINN IV - FAISNÉIS DÁ dTAGRAÍTEAR IN AIRTEAGAL 5(1) (FAISNÉIS DON TUARASCÁIL AR AN MEASÚNACHT TIONCHAIR TIMPEALLACHTA)

(d) na rioscáil do shláinte an duine, don oidhreacht chultúrtha nó don chomhshaol (mar shampla de bharr timpistí nó tubaistí);

(e) carnadh éifeachtaí le tionscadail eile atá ann agus/nó atá faofa, agus aird á tabhairt ar aon fhadhbanna comhshaoil atá ann a bhaineann le réimsí a bhfuil tábhacht faoi leith ag baint leo maidir leis an gcomhshaol agus ar dócha go mbeidh éifeacht aige orthu nó úsáid acmhainní nádúrtha;

(f) tionchar an tionscadail ar an aeráid (mar shampla nádúr agus méid na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa) agus leochaileacht an tionscadail maidir le hathrú aeráide;

(g) na teicneolaíochtaí agus na substaintí a úsáidfeair.

Ba chóir go gcumhdódh an tuairisc ar na héifeachtaí suntasacha dóchúla a bheidh ar na tosca a shonraítear in Airteagal 3(1) agus aon éifeachtaí díreacha agus aon éifeachtaí indíreacha, tánaísteacha, carnacha, trasteorann, gearrthéarmacha, meántéarmacha agus fadtéarmacha, buana agus sealadacha, dearfacha agus diúltacha a bheidh ag an tionscadal. Ba chóir go gcuirfeadh an tuairisc sin san áireamh na spriocanna maidir le cosaint an chomhshaoil a bunaíodh ag leibhéal an Aontais nó ag leibhéal na mBallstát agus a bhfuil baint acu leis an tionscadal.

6. Tuairisc ar na modhanna réamhaisnéise nó ar an bhfianaise, a úsáideadh chun na héifeachtaí suntasacha ar an gcomhshaol a aithint agus a mheas, lena n-áirítear sonraí faoi na deacrachtaí (mar shampla easnaimh theicniúla nó easpa eolais) a tháinig chun cinn nuair a bhí an fhaisnéis riachtanach á tiomsú agus na neamhchinnteachtaí is mó a bhí i gceist.

7. Tuairisc ar na bearta atá i gceist chun aon drochéifeachtaí aitheanta suntasacha ar an gcomhshaol a sheachaint, a chosc, a laghdú nó, más féidir, iad a fhritháireamh agus, nuair is cuí, tuairisc ar aon socruithe faireacháin atá beartaithe (mar shampla anailís iarthionscadail a ullmhú). Ba chóir go míneofaí sa tuairisc sin a oiread agus a dhéanfar drochéifeachtaí suntasacha ar an gcomhshaol a sheachaint, a chosc, a laghdú nó a fhritháireamh, agus ba chóir go gcumhdófaí an chéim thógála chomh maith leis an gcéim oibríochtúil inti.

8. Tuairisc ar dhrochéifeachtaí suntasacha tuartha an tionscadail ar an gcomhshaol ag eascairt as leochaileacht an tionscadail i leith mórthimpistí agus/nó tubaistí atá iomchuí maidir leis an tionscadal i dtrácht. Féadfar an fhaisnéis iomchuí atá ar fáil agus a fuarthas trí mheasúnú riosca de bhun reachtaíocht an Aontais amhail Treoir 2012/18/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (*)⁶ nó Treoir 2009/71/Euratom (**)⁷ nó measúnuithe iomchuí a dhéantar de bhun reachtaíocht náisiúnta a úsáid chun na críche seo ar choinníoll go gcomhlíontar na ceanglais sa Treoir sin. Nuair is cuí, ba chóir go gcuimseodh an tuairisc na bearta atá i gceist chun drochéifeachtaí suntasacha imeachtaí den chineál sin ar an gcomhshaol a chosc nó a mhaolú chomh maith le sonraí faoin ullmhacht i gcomhair géarchéimeanna den chineál sin agus an fhreagairt atá beartaithe dóibh.

9. Achoimre neamhtheicniúil ar an bhfaisnéis a chuirtear ar fáil faoi phointí 1 go dtí 8.

10. Liosta tagairí ina sonrú na foinsí a úsáideadh do na tuairiscí agus do na measúnuithe atá san áireamh sa tuarascáil.

Sonraítear in Ailt 50(2) agus 50(3) d'Acht na mBóithre 1993, arna leasú, an fhaisnéis atá le bheith i RTT, dá dtagraítear anois mar Thuarascáil MTT. Déantar Alt 50(2) agus Alt 50(3) d'Acht na mBóithre 1993, arna leasú, a atáirgeadh i **dTábla 1.2** thíos. Comhlíonann an fhaisnéis a sholáthraítear sa Tuarascáil MTT seo ceanglais Alt 50(2) agus Alt 50(3) d'Acht na mBóithre 1993, arna leasú.

⁶ (*) Treoir 2012/18/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Iúil 2012 maidir le guaiseacha mórthimpistí a bhfuil baint ag substaintí contúirteacha leo, lena leasaítear agus lena n-aisghairtear, dá éis sin, Treoir 96/82/CE (IO L 197, 24.7.2012, lch. 1).

⁷ (**) Treoir 2009/71/Euratom an 25 Meitheamh 2009 lenar bunaíodh creat Comhphobail do shábháilteacht núicléach suiteálacha núicléacha (IO L 172, 2.7.2009, lch. 18)'.

Tábla 1.2: Ailt 50(2) agus 50(3) d’Acht na mBóithre 1993, arna leasú

AILT 50(2) AGUS 50(3) d’ACHT NA mBÓITHRE, 1993, ARNA LEASÚ
<p>“50 (2) <i>Beidh an fhaisnéis shonraithe seo a leanas i ráiteas tionchair timpeallachta—</i></p> <p>(a) <i>tuairisc ar an bhforbairt bóthair atá beartaithe, arb éard í faisnéis maidir le láithreán, dearadh, méid, airíonna fisiceacha agus riachtanais úsáide talún na forbartha;</i></p> <p>(b) <i>tuairisc ar na bearta a bheidh i gceist chun drochéifeachtaí suntasacha a sheachaint, a laghdú agus, más féidir sin, a leigheas;</i></p> <p>(c) <i>na sonraí is gá chun na príomh-éifeachtaí is dóigh a bheidh ag an bhforbairt bóthair atá beartaithe ar an gcomhshaol a aithint agus a mheas;</i></p> <p>(d) <i>sracléiriú ar na príomhroghanna eile a ndearnadh staidéar orthu agus léiriú ar na príomhchúiseanna a bhí leis an rogha bheartaithe a roghnú, agus na héifeachtaí ar an gcomhshaol á gcur i gcuntas;</i></p> <p>(e) <i>achoimre ar an bhfaisnéis thuas i dteanga neamhtheicniúil.</i></p>
<p>50(3) <i>Beidh faisnéis bhreise i ráiteas tionchair timpeallachta, mar mhíniú ar aon chuid den fhaisnéis shonraithe dá dtagraítear i bhfo-alt (2) nó chun cur léi, ar faisnéis bhreise í maidir le haon cheann de na nithe seo a leanas—</i></p> <p>(a) (i) <i>tuairisc ar airíonna fisiceacha an tionscadail bóthair atá beartaithe agus na riachtanais maidir le húsáid talún le linn na gcéimeanna tógála agus oibríochtúla.</i></p> <p>(ii) <i>meastachán de réir cineáil agus cainníochta, ar na hiarmhair agus na hastaíochtaí tuartha (lena n-áirítear truailliú aeir, ithreach agus fo-ithreach, torann, creathadh, solas, teas agus radaíocht) mar thoradh ar fheidhmiú na forbartha bóthair atá beartaithe.</i></p> <p>(b) <i>tuairisc ar na gnéithe den chomhshaol ar dócha go mbeidh éifeacht shuntasach ag an bhforbairt bóthair atá beartaithe orthu, lena n-áirítear go háirithe —</i></p> <p>—<i>daoine, fána agus flóra,</i></p> <p>—<i>ithir, uisce, aer, tosca aeráide agus an tírdhreach,</i></p> <p>—<i>sócmhainní ábhartha, lena n-áirítear an oidhreacht seandálaíochta agus an oidhreacht chultúrtha,</i></p> <p>—<i>an idirghaolmhaireacht idir na tosca thuas;</i></p> <p>(c) <i>tuairisc ar na héifeachtaí suntasacha dóchúla (lena n-áirítear éifeachtaí díreacha agus neamhdhíreacha, tánaisteacha, carnacha, gearrthéarmacha, meántéarmacha agus fadtéarmacha, buana agus sealadacha, dearfacha agus diúltacha) ar an gcomhshaol ag an bhforbairt bóthair atá beartaithe mar thoradh ar na nithe seo a leanas—</i></p> <p>—<i>an fhorbairt bóthair atá beartaithe a bheith ann</i></p> <p>—<i>acmhainní nádúrtha a úsáid,</i></p> <p>—<i>truailléin a astú, núiseanna a chruthú agus dramhaíl a dhíothú,</i></p> <p><i>agus tuairisc ar na modhanna réamhaisnéise a úsáideadh chun na héifeachtaí ar an gcomhshaol a mheas;</i></p> <p>(d) <i>léiriú ar aon deacrachtaí (easnaimh theicniúla nó easpa saineolais) a bhí ar an údarás bóithre lena mbaineann maidir leis an bhfaisnéis riachtanach a thiomsú;</i></p> <p>(e) <i>achoimre ar an bhfaisnéis thuas i dteanga neamhtheicniúil;</i></p> <p><i>a mhéid go bhfuil faisnéis den chineál sin iomchuí i dtaca le céim ar leith den nós imeachta maidir le toiliú agus i dtaca leis na hairíonna sonracha a bhaineann leis an bhforbairt bóthair atá beartaithe nó leis an gcineál forbartha bóthair atá beartaithe lena mbaineann, agus leis na gnéithe den chomhshaol ar dócha go mbeidh éifeacht ag an bhforbairt orthu agus go bhféadfaí a éileamh le réasún ar an údarás bóithre faisnéis den chineál sin a thiomsú ag féachaint, inter alia, d’eolas agus do mhodhanna measúnaithe reatha.”;</i></p>

1.2.4 Struchtúr Thuarascáil MTT

Tá an Tuarascáil MTT seo ullmhaithe ag Arup, a chuimsíonn an fhoireann saineolaithe inniúla inmheánacha agus seachtracha atá acu, ar son BIÉ, Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus Chomhairle Cathrach na Gaillimhe. Tagair don Liosta Rannpháirtithe chun tuilleadh sonraí a fháil faoi na saineolaithe inniúla. Ina theannta sin, chuir BIÉ, Comhairle Chontae na Gaillimhe agus Comhairle Cathrach na Gaillimhe ionchur ar fáil don Tuarascáil MTT, nuair ba ghá sin.

Tá ceithre imleabhar sa Tuarascáil MTT agus is é seo an dara ceann acu. Is iad seo a leanas na ceithre cinn:

- Imleabhar 1 – Achoimre Neamhtheicniúil
- Imleabhar 2 – Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta (Príomhthéacs)
- Imleabhar 3 – Fíoracha
- Imleabhar 4 – Aguisíní

Tá an príomhthéacs sa Tuarascáil MTT roinnte arís i gcaibidlí mar seo a leanas:

- Caibidil 1 – *Réamhrá*
- Caibidil 2 – *Comhthéacs Pleanála agus Beartais*
- Caibidil 3 – *An Gá atá leis an bhForbairt Bóthair atá Beartaithe*
- Caibidil 4 – *Roghanna Eile a Breithníodh*
- Caibidil 5 – *Tuairisc ar an bhForbairt Bóthair atá Beartaithe*
- Caibidil 6 – *Measúnú Tráchtá agus Trasghearradh an Bhealaigh*
- Caibidil 7 – *Gníomhaíochtaí Tógála*
- Caibidil 8 – *Bithéagsúlacht*
- Caibidil 9 – *Ithreacha agus Geolaíocht*
- Caibidil 10 – *Hidrigeolaíocht*
- Caibidil 11 – *Hidreolaíocht*
- Caibidil 12 – *Tírdhreach agus Amharc*
- Caibidil 13 – *Seandálaíocht, Oidhreacht Ailtireachta agus Chultúrtha*
- Caibidil 14 – *Sócmhainní Ábhartha Talmhaíocht*
- Caibidil 15 – *Sócmhainní Ábhartha Neamhthalmhaíochta*
- Caibidil 16 – *Cáilíoch an Aeir agus an Aeráid*
- Caibidil 17 – *Torann agus Creathadh*
- Caibidil 18 – *Daoine, Daonra agus Sláinte an Duine*
- Caibidil 19 – *Mórtionóiscí, Idirghaolmhaireachtaí, Idirghníomhaíochtaí, agus Tionchair Charnacha*

- Caibidil 20 – *Achoimre ar Bhearta Maolaithe agus ar Thionchair Iarmharacha*
- Caibidil 21 – *Sceideal na dTiomantas Comhshaoil*

Úsáideadh an fhormaid ghrúpáilte mar fhormaid sa Tuarascáil MTT seo, formáid ina ndéantar gach topaic a phlé i gcuid faoi leith. Ceapadh ar an mbealach sin é le go bhféadfadh léitheoirí teacht ar na hábhair a bhfuil spéis acu féin iontu chomh héasca agus is féidir. Mar sin féin, tá cuid de na topaicí ag forluí ar a chéile. Mar shampla, pléitear na héifeachtaí ar dhaoine i roinnt caibidlí lena n-áirítear **Caibidil 12, Tírdhreach agus Amharc, Caibidil 15, Sócmhainní Ábhartha agus Neamhthalmhaíochta, Caibidil 16, Cáilíocht an Aeir agus an Aeráid, agus Caibidil 17, Torann agus Creathadh**, chomh maith le **Caibidil 18, Daoine, Daonra agus Sláinte an Duine**. Pléitear na héifeachtaí ar thalamh i roinnt caibidlí lena n-áirítear: **Caibidil 14, Sócmhainní Ábhartha Talmhaíocht, Caibidil 15, Sócmhainní Ábhartha Neamhthalmhaíochta, Caibidil 12, Tírdhreach agus Amharc**, chomh maith le **Caibidil 18, Daoine, Daonra agus Sláinte an Duine**. Ba chóir a thabhairt ar aird go mbaintear úsáid as an téarma éifeachtaí agus tionchair mar mhalairt ar a chéile sa Tuarascáil MTT seo agus an chiall chéanna leo.

Déantar éifeachtaí suntasacha ar thopaicí comhshaoil a eascraíonn as leochaileacht na forbartha bóthair atá beartaithe ó thaobh rioscaí mórthimpistí agus/nó tubaistí a phlé i **gCaibidil 19, Mórthionóiscí, Idirghaolmhaireachtaí, Idirghníomhaíochtaí, agus Tionchair Charnacha**.

Tabharfar tuairisc ar cheisteanna nach bpléitear i gcaibidlí ar leith agus idirghníomhaíochtaí idir ceisteanna comhshaoil i **gCaibidil 19, Mórthionóiscí, Idirghaolmhaireachtaí, Idirghníomhaíochtaí, agus Tionchair Charnacha**. Cuirtear roghanna eile a breithníodh agus tuairisc ar an bhforbairt bóthair atá beartaithe i láthair i **gCaibidil 4, agus 5** faoi seach.

Faoi mar a luadh i **gCuid 1.1** tá CCNG an N6 mar chuid de thionscadal, agus aithnítear mar thionscadal é, laistigh de ‘Straitéis Iompair na Gaillimhe’ Mar sin féin, níl cur chun feidhme na forbartha bóthair atá beartaithe ag brath ar sheachadadh comhpháirteanna eile de SIG. Is forbairt neamhspleách é. Dá bhrí sin, is próiseas neamhspleách é an próiseas MTT don fhorbairt bóthair atá beartaithe. Mar sin féin, tá cur chun feidhme cuid de spriocanna SIG ag brath ar sheachadadh na forbartha bóthair atá beartaithe. Dá bhrí sin, cuireadh tionchair charnacha tograí eile laistigh de SIG san áireamh sa Tuarascáil MTT seo sa chás go raibh sin iomchuí.

Ina theannta sin, tá Ráiteas Tionchair Natura curtha faoi bhráid an Bhoird Pleanála i gcomhair faofa leis an iarratas seo chun bonn eolais a chur faoin bpróiseas i leith Measúnacht Chúí (MC) agus chun cuidiú leis an mBord Pleanála nuair a bhíonn an MC a éilítear de bhun an Achta um Pleanáil agus Forbairt 2000, (arna leasú) agus de bhun na Treorach um Ghnáthóga á cur i gcrích aige.

1.2.5 **Sonraí faoi Shaineolaithe Inniúla**

Tá an Tuarascáil MTT seo curtha le chéile ag Arup thar ceann Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus chuir saineolaithe inniúla measúnú agus tuairisciú ar fáil ar gach

aon ábhar ar leih. Tá sonraí faoin bpríomhúdar agus faoi shaineolas gach saineolaí inniúil ar fáil i **dTábla 1.3** thíos.

Tábla 1.3: Sonraí na Saineolaithe Inniúla

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
Caibidil 1 Réamhrá	<p>Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup</p> <p>Is Stiúrthóir Comhlach le Arup í Eileen McCarthy. Tá céim onóracha san Innealtóireacht Sibhialta aici ó Choláiste na hOllscoile Corcaigh agus tá sí ina comhalta Cairte d’Institiúid na nInnealtóirí Sibhialta i Londain agus ina Comhalta Cairte d’Innealtóirí Éireann agus ina hinnealtóir gairmiúil ceadúnaithe i SAM.</p> <p>Tá 30 bliain de thaithe iomchuí ag Eileen agus go háirithe, is í a bhainistigh an phleanáil agus an dearadh do scéimeanna bóthair éagsúla lena n-áirítear Acomhal Bhaile Osbeirn ar an M7 agus Scéim Sheachbhóthar na Sollán ar an R407, Scéim Mhótarbhealach an M20 ó Chorcaigh go Luimneach, Scéim Feabhsúcháin Bóthair Bhéal Átha Síomoin, an M7/N24, Scéim an N22 ó Bhaile Bhuirne go Maigh Chromtha agus Cuarbhóthar Theas an Náis i gCill Dara. Bhí freagracht dhíreach uirthi maidir le bainistíocht tionscadail a dhéanamh ar Chuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe ó tosaíodh ag obair ar an iarratas sin chuig an mBord Pleanála i mí na Nollag 2013 agus chuidigh baill den fhoireann deartha léi de réir mar ba ghá chun an Tuarascáil MTT seo a thiomsú. Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 1 den Tuarascáil MTT.</p>
Caibidil 2 Comhthéacs Pleanála agus Beartais	<p>Pauline Byrne MRUP BSc, Brady Shipman Martin – Pleanáil</p> <p>Is pleanálaí Réigiúnach agus Uirbeach í Pauline Byrne a bhfuil breis agus 18 mbliana de thaithe aici i gcúrsaí pleanála in Éirinn agus go hidirnáisiúnta. Tá Máistreacht ag Pauline i bPleanáil Réigiúnach agus Uirbeach (MRUP) ó Choláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath, agus B.Sc. (Mgmt) ó Choláiste na Tríonóide Baile Átha Cliath. Is comhpháirtí í Pauline ag Brady Shipman Martin agus tá sí i gceannas ar an bhFoireann Phleanála sa Chleachtas.</p> <p>D’oibrigh Pauline ar straitéisí pleanála uirbí, beartas pleanála, tionscadail bhonneagair mhórsála, tionscnaimh iompair phoiblí, tionscnaimh forbartha tionsclaíche, agus cásanna eadrána ar son ranna agus gníomhaireachtaí Rialtais, Údaráis Áitiúla, comhlachtaí Stáit agus cuideachtaí Stáit, lena n-áirítear an tÚdarás Náisiúnta Iompair (NTA), Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW), BSL, Bord na Móna, agus an earnáil phríobháideach. Bhí Pauline rannpháirteach i measúnachtaí tionchair timpeallachta maidir le Comhthéacs an Bheartais Pleanála Straitéisí do phleanáil gréasán bus i mBaile Átha Cliath don NTA. D’ullmhaigh Pauline Byrne Caibidil 2 den Tuarascáil MTT le cabhair ó Eileen McCarthy Arup.</p>
Caibidil 3 An Gá atá leis an bhForbairt Bóthair atá Beartaithe	<p>Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup</p> <p>Féach thuas</p> <p>Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 3 den Tuarascáil MTT.</p>
Caibidil 4 Roghanna Eile a Breithníodh	<p>Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup</p> <p>Féach thuas</p> <p>Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 4 den Tuarascáil MTT.</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
Caibidil 5 Tuairisc ar an bhForbairt Bóthair atá Beartaithe	Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup Féach thuas Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 5 den Tuarascáil MTT.
Caibidil 6 Measúnú Tráchta agus Trasghearradh an Bhealaigh	Andrew Archer, Systra - Trácht Is Innealtóir Cairte é Andrew Archer . Tá sé ina Stiúrthóir Tionscadail d'oibríocht Systra in Éirinn. Tá 16 bliana de thairbhí éagsúil agus dúshlánach aige i réimse leathan de thionscadail a bhain le pleanáil, beartas agus innealtóireacht iompair. Trína chuid oibre san Eoraip agus sa Mheánoirthear bhí ról mór ag Andrew i pleanáil straitéiseach agus i ndearadh nuálach ar líon de phríomhthionscadail phoiblí agus phríobháideacha lena n-áirítear úsáid talún agus staidéir iompair, máistirphleananna forbartha, pleananna creata iompair, breithmheas ar scéimeanna mórbhealaí, agus dearáí coincheapúla ar scéimeanna bonneagair iompair. Tá saineolas ar leith ag Andrew maidir le hoibriú le cliant agus le páirtithe leasmhara ar bhealach comhoibríoch chun straitéisí praiticiúla ar féidir iad a chur chun feidhme a fhorbairt do bhailte mórsála, tionscadail athghiniúna uirbí nó forbairtí aonair. Chomh maith leis sin, rinne Andrew réimse de staidéir iompair ilmhódacha ar fud na hÉireann a bhainistiú agus a sheachadadh, lena n-áirítear pleananna um úsáid chomhtháite talún agus creata iompair, pleananna do cheantair áitiúla, straitéisí um bainistiú tráchta, dearáí um shábháilteacht ar bhóithre, straitéisí um bainistiú tráchta scoile agus scéimeanna um bainistiú páirceála. David Conlon, Systra - Trácht Is Príomh-shainchomhairleoir Pleanála Iompair é David Conlon a bhfuil taithí 10 mbliana aige. Chuaigh David le SYSTRA ar Chlár Forbartha Céimithe tar éis dó seal gairid a chaitheamh ag obair le ILTP Consultants. Tá saineolas ag David maidir le múnlaí iompair ag leibhéal straitéiseach agus ag leibhéal áitiúil chomh maith le breithmheas ar thionscadail. Tá taithí ag David agus é ag obair le SYSTRA ar roinnt tionscadal samhlach dúshlánach agus bhí sé ina bhainisteoir tionscadail maidir le forbairt a dhéanamh ar Shamhail Réigiún an Oirdheiscirt (SERM) de chuid an Údaráis Náisiúnta Iompair. Mar Bhainisteoir Tionscadail, bhí David freagrach as gach gné den tionscadal a sheachadadh, lena n-áirítear scóipeáil, acmhainní a chur ar fáil, maoirseacht a dhéanamh ar na gnéithe teicniúla a bhain le forbairt samhla chomh maith le tuarascálacha a athbhreithniú agus a eisiúint. Chomh maith leis sin, tá measúnuithe eacnamaíochta déanta ag David ar roghanna de réir samhlacha ag úsáid TUBA agus tá buneolas aige ar réimse leathan de bhogearraí iompair lena n-áirítear SATURN, VISSIM, Paramics, OmniTrans agus ArcGIS. D'ullmhaigh Andrew Archer Caibidil 6 den Tuarascáil MTT le cabhair ó David Conlon.
Caibidil 7 Gníomhaíochtaí Tógála	Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup Gníomhaíochtaí Tógála Ginearálta Féach thuas Janet Lynch B.Eng, MCTWM, MIEI Ceng, Arup - Dramhaíl Is Innealtóir Tionscadail Sinsearach í Janet Lynch a bhfuil breis agus 17 mbliana de thairbhí aici i dtaca le ceadúnú Astaíochtaí Tionsclaíoch lena n-áirítear MTT agus pleanáil, chomh maith le Bainistíocht Acmhainní agus Dramhaíola: Pleananna bainistithe dramhaíola ag na céimeanna tógála agus oibríochtúla, athúsáid dramhaíola, athchúrsáil agus líonadh talún, Teicneolaíochtaí nuálacha maidir le cóireáil dramhaíola, Bainistíocht tionscadal Pleanála agus MTT (fuinneamh, athnuaiteáin, tionsclaíoch, bonneagar); Iarratais ar Cheadúnais agus Athbhreithniú maidir le hAstaíochtaí Tionsclaíoch (IE) (dramhaíl, bithmhais, ola agus gás, fuinneamh, stroighin, cógaisíocht); an Geilleagar Ciorclach, Uisce: Measúnachtaí tairisceana d'Uisce Éireann agus do Chomhairle

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	<p>Cathrach Bhaile Átha Cliath; Bainisteoir Cúnta Tionscadail do leathnú an ionaid cóireála uisce is mó in Éirinn ag an mBaile Mór i gContae Chill Dara in 2006.</p> <p>Tá céim onóracha ag Janet in Innealtóireacht Shibhialta agus Chomhshaoil ó Choláiste na hOllscoile Corcaigh, Teastas FETAC i mBainistíocht Saoráide Dramhaíola agus Teastas i mBainistíocht Tionscadail Fheidhmeach ó IEI agus ó Ollscoil Luimnigh. Is comhalta Cairte den Institiúid Chairte um Bainistíocht Dramhaíola (MCTWM) í chomh maith le bheith ina Comhalta Cairte d’Innealtóirí Éireann.</p> <p>D’ullmhaigh Janet Lynch an chuid a bhaineann le dramhaíl i gCaibidil 7 den Tuarascáil MTT. Rinne Eileen McCarthy maoirseacht fhoriomlán ar ullmhú Chaibidil 7 den Tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 8 Bithéagsúlacht</p>	<p>Aebhín Cawley CEnv MCIEEM, Scott Cawley - Bithéagsúlacht</p> <p>Is stiúrtóir ar Scott Cawley Ltd. í Aebhín Cawley. Tá céim sa zó-eolaíocht aici ó Ollscoil Bhaile Átha Cliath (Coláiste na Tríonóide) agus ina theannta sin tá diplóma iarchéime aici sa Phleanáil Fhisiceach ón ollscoil chéanna. Is Comhshaoil Cairte (CEnv) í Aebhín leis an gCumann don Chomhshaoil (Soc Env) agus tá sí ina comhalta iomlán den Institiúid Chairte um Bainistíocht Éiceolaíochta agus Chomhshaoil. Tá 16 bliana de thaithí ghairmiúil ag Aebhín agus tá dhá bhliain déag díobh sin caite aici ag plé le suirbhéireacht éiceolaíoch agus le measúnacht tionchair i gcomhair tionscadal san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach lena n-áirítear mórthionscadail bhonneagair i dtaca le bóithre, iarnróid agus eile. Tá Aebhín tar éis a bheith i mbun oibre i leith Measúnacht Chúí (MC) ó 2002 i leith agus bhí tionchar aici maidir leis an treo ina bhfuil obair MC ag forbairt in Éirinn a chinneadh. Tá léachtaí agus oiliúint tugtha ag Aebhín do réimse eagraíochtaí san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach i dtaca le MC, lena n-áirítear réimse d’údarais phleanála, chomh maith le hinstiúidí gairmiúla. Ullmhaíonn Aebhín Ráitis Scagtha MC ar bhonn rialta chomh maith le Ráitis Tionchair Natura (NIS) do MC agus dá bhrí sin tá taithí reatha aici maidir leis an dea-chleachtas nuair a bhítear ag dul i mbun Measúnachtaí Cuí. Ba í Aebhín a bhí mar stiúrtóir tionscadail don Chaibidil ar Bithéagsúlacht den Tuarascáil MTT agus don NIS agus bhí freagracht fhoriomlán uirthi maidir leis na tuarascálacha sin a sheachadadh chomh maith le hionchur ardleibhéil a bheith aici sna modheolaíochtaí suirbhé, i measúnú tionchar agus maidir le straitéis mhaolaithe a fhorbairt. Chomh maith leis sin, ghlac Aebhín gnéithe ar leith d’obair an tsuirbhé allamuigh mar chúram uirthi féin.</p> <p>Andrew Speer MCIEEM, Scott Cawley - Bithéagsúlacht</p> <p>Is príomhéiceolaí é Andrew Speer ag Scott Cawley agus is saineolaí é i dtionscadail bóithre. Tá céim onóracha sa Zó-eolaíocht aige ó Ollscoil na hÉireann Gaillimh agus diplóma iarchéime i gCórais Faisnéise Geografacha (GIS). Is comhalta iomlán é d’Institiúid Chairte na hÉiceolaíochta agus na Bainistíochta Comhshaoil (CEIEEM). Tá breis agus 11 bhliain de thaithí ag Andrew mar chomhairleoir éiceolaíochta agus taithí aige maidir le Measúnacht Tionchair Timpeallachta, GIS agus dearadh maolaithe i gcomhair tionscadail forbartha lena n-áirítear scéimeanna bóithre náisiúnta, tionscadail fuinnimh gaoithe, iarnród éadrom, scéimeanna faoisimh tuile, tionscadail bhonneagair agus forbairtí tráchtála agus cónaitheacha ar scála níos lú. Tá taithí chuimsitheach aige maidir le Tuarascálacha Scagtha MC agus NISanna a ullmhú do réimse tionscadal agus pleananna forbartha. Tá réimse leathan de shuirbhéanna allamuigh glactha ar láimh ag Andrew agus bainistíocht déanta aige orthu lena n-áirítear suirbhéanna ar speiceas faoi chosaint (m.sh. broc, madra uisce, niúit, ialtóga, éin gheimhrithe, éin phóraithe, agus speiceas uisceach), suirbhéanna ar ghnáthóga agus faireachán ar chaigheán uisce. Chomh maith leis sin, is cléireach oibre éiceolaíoch é a bhfuil taithí aige ar thionscadail amhail scéimeanna bóithre náisiúnta, oibreacha píblíne agus scéimeanna soláthair leictreachais. Tá taithí leathan ag Andrew ar GIS ar ardáin ArcGIS agus Autodesk Map 3D araon. Ba é Andrew an príomhéiceolaí don chaibidil ar Bithéagsúlacht sa Tuarascáil MTT agus sa NIS. Ghlac sé suirbhéanna allamuigh agus deisce ar láimh agus rinne sé bainistíocht orthu, rinne sé measúnachtaí tionchair agus is é a chum an straitéis mhaolaithe don fhóra agus don fhána ar an tionscadal.</p> <p>Paul Scott, Scott Cawley CEcol, CEnv, MIEEM - Bithéagsúlacht</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	<p>Is stiúrthóir le Scott Cawley é Paul Scott. Tá céim chéadonóracha sa Bhitheolaíocht Chomhshaoil aige ó Ollscoil Learphoill agus Máistreacht i Rialú Truaillithe agus Comhshaoil ó Ollscoil Mhanchain. Is Éiceolaí Cairte (CEcol), Comhshaoil Cairte (Cenv) é Paul agus tá sé ina chomhalta iomlán d’Institiúid Chairte na hÉiceolaíochta agus na Bainistíochta Comhshaoil (CIEEM). Tá sé ar Chomhairle Chaomhnú Ialtóg Éireann, ina cheannaire ar Ghrúpa Ialtóg Bhaile Átha Cliath agus ar Ghrúpa Oibre Ialtóg Nathusius Uile Éireann agus is láimhseálaí ialtóga ceadúnaithe agus oilte é a bhfuil taithí aige ar ialtóga a cheapadh le líon láimhe, le trap cláirsí agus le ceo-líon in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe. Tá taithí ag Paul ar mheasúnú a dhéanamh ar na tionchair atá ag mórfhorbairtí bonneagair ar gach speiceas ialtóga de chuid na hÉireann. Tá nótaí treorach éiceolaíochta ullmhaithe ag Paul atá ceaptha do phleanálaithe agus d’fhorbróirí ar son na gceithre cinn d’údarais áitiúla i mBaile Átha Cliath, lena n-áirítear comhairle maidir le cosaint dhlíthiúil d’ialtóga a chomhlíonadh. Ghlac Paul gnéithe sonracha den obair shuirbhéireachta allamuigh ar láimh (ialtóga san áireamh) agus d’ullmhaigh sé an téacs a bhaineann le hialtóga sa Tuarascáil MTT. Bhí Andrew Speer freagrach as Caibidil 8 den Tuarascáil MTT a ullmhú faoi mhaoirseacht Aebhín Cawley ach amháin na hialtóga a d’ullmhaigh Paul Scott.</p>
<p>Caibidil 9 Ithreacha agus Geolaíocht</p>	<p>Juli Crowley BE MSc Eng MIEI Ceng, Arup – Ithreacha agus Geolaíocht</p> <p>Is Innealtóir Geoiteicniúil Sinsarach le Arup í Juli Crowley a bhfuil breis agus dhá bhliain déag de thaithí innealtóireachta aici. Tá céim san Innealtóireacht Struchtúr aici ó Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí, Máistreacht san Innealtóireacht Geoiteicniúil ó Ollscoil Newcastle agus tá sí ina hInnealtóir Cairte le hInnealtóirí Éireann ó 2011 i leith. D’oibrigh Juli ar réimse leathan de thionscadail bhonneagair, tráchtála, príobháideacha agus ola agus gáis ag an gcéim réamhthairisceana, ag céim an dearaidh mhionsonraithe agus ag an gcéim iarthógála agus tá taithí fhorleathan aige i dtaca le dearadh geoiteicniúil agus tógáil. D’ullmhaigh Julie na measúnachtaí tionchair maidir le hithreacha agus geolaíocht do thionscadail, Mótarbhealach an M20 ó Chorcaigh go Luimneach ina measc.</p> <p>D’ullmhaigh Juli Crowley Caibidil 9 den Tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 10 Hidrigeolaíocht</p>	<p>An Dr Leslie Brown PhD MSc BSc, Arup - Hidrigeolaíocht</p> <p>Is hidrigeolaí sinsearach a bhfuil 21 bliain de shaineolas screamhuisce aici in Éirinn, sa Ríocht Aontaithe agus sa Mheánoirthear í an Dr Leslie Brown. Mar acadóir, baineann staidéir dochtúireachta an Dr Brown le fairsinge na limistéar screamhuisce in uiscigh charstacha a líniú, gnéithe pailéacharstacha dromchla agus fodhromchla a mhapáil, conairí sreafa carst a chainníochtú agus geolaíocht aolchloiche. Tá taighde iardhochtúireachta déanta ag an Dr Brown sa réimse a bhaineann le meicníochtaí athlonta a chainníochtú agus conairí hidrigeolaíochta i gcomhair staidéir dobharcheantair a shainaitint. D’oibrigh an Dr Brown mar chomhairleoir san earnáil phoiblí agus san earnáil príobháideach agus comhairle á tabhairt aige ar chúrsaí hidrigeolaíochta d’fhorbairtí bóithre, soláthar screamhuisce, hidrigeolaíocht turlaigh, saincheantar a chuireann le héiceachórais talún a chinneadh agus bainistíocht uiscíoch. Ón mbliain 2000 i leith tá an Dr Brown ina speisialtóir i hidrigeolaíocht an bhonneagair línigh agus tá sé ina chomhúdar ar Threoirlínte (2009) de chuid an Údarais um Bóithre Náisiúnta (NRA) maidir le Nósanna Imeachta chun Geolaíocht, Hidreolaíocht, agus Hidrigeolaíocht a mheas agus a láimhseáil i gcomhair Scéimeanna Bóithre Náisiúnta.</p> <p>An Dr Alison Orr PhD MSc BSc, Arup - Hidrigeolaíocht</p> <p>Is hidrigeolaí í an Dr Alison Orr a bhfuil trí bliana de thaithí aici mar chomhairleoir ar thionscadail in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe. Bhí sí ag obair ar fhorbairtí bóithre agus Meitreo, scéimeanna faoisimh tuile, talamh éillithe, soláthar screamhuisce, córais teasa ó fhoinsé talún agus saincheantair soláthair do ghrúpscéimeanna uisce a chinneadh. Sula ndeachaigh sí i mbun obair chomhairleoireachta chríochnaigh sí PhD ar chinniúint agus iompar níotráite i suíomhanna éagsúla hidrigeolaíochta ar fud oileán na hÉireann.</p> <p>D’ullmhaigh an Dr Brown Caibidil 10 den Tuarascáil MTT le cúnadh ón Dr Orr.</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
<p>Caibidil 11, Hidreolaíocht</p>	<p>Tony Cawley BE M Eng Sc CEng MIEI, Hydro Ltd – Hidreolaíocht</p> <p>Bhain Anthony Cawley céim onóracha amach san Innealtóireacht Sibhialta ó ÓE Gaillimh in 1987 agus iarchéim mháistreachta sa Hidreolaíocht Innealtóireachta ó ÓE Gaillimh in 1990. Is Innealtóir Sibhialta Cairte é a bhfuil oideachas speisialaithe air agus 28 mbliana de thaithe ghairmiúil chomhairleoireachta aige i réimse na hinnealtóireachta uisce i raon leathan gníomhaíochtaí a bhaineann le hidreolaíocht, hidrigeolaíocht agus tuilte, agus maidir le measúnú hidridinimiciúil agus hidrálach a dhéanamh ar phróisis aibhneacha agus taoide. Sa tréimhse sin bhí sé páirteach i mbreis agus 200 measúnacht tuile agus samhltú cósta.</p> <p>Tá breis agus 100 staidéar maidir le measúnacht ar phriacal tuile déanta ag an Uasal Cawley ar aibhneacha, inbhir, agus ceantair chósta ar fud na hÉireann. I measc na staidéir seo bhí idir mheasúnachtaí de chineál scoipeála agus mheasúnachtaí mionsonraithe lenar ghabh toisí hidriméadracha, suirbhé ar chainéal abhann, samhltú hidrálach agus mapáil ar bhá tuile. Tá an tUasal Anthony Cawley tar éis a bheith ina fhinné shaineolach rathúil ag an éisteacht ó bhéal maidir leis na comhpháirteanna hidreolaíochta, geolaíochta agus ithreacha den MTT do mhórán scéimeanna bóithre agus bonneagair le 15 bliana anuas lena n-áirítear an M6, M20/21, N23 agus athfhorbairt Bhóthar Lansdún.</p> <p>Chomh maith leis sin, áirithíodh é mar chomhairleoir shaineolach ag an mBord Pleanála do na tionscadail do Thairseach Dhugaí Bhaile Átha Cliath agus do Bháisín Alexandra maidir le tuile agus próisis hidridinimiciúla agus tá taithe aige ar na riachtanais a bhaineann le Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (MST) agus MC. Bhí an tUasal Cawley ina Shaineolaí Hidreolaíochta ar son BSL a bhí rannpháirteach in imeachtaí Cúirte maidir le Tuile na Laoi i mí na Samhna 2009, Coláiste na hOllscoile Corcaigh i gcoinne BSL.</p> <p>Bhí an tUasal Cawley ina léachtóir le hidreolaíocht agus hidrálacha ag Roinn na hIadreolaíochta agus na hInnealtóireachta Sibhialta ag OÉ Gaillimh agus faoi láthair tá sé ina léachtóir le Hidreolaíocht in Ollscoil Luimnigh (2011 go dtí seo). Tá cúrsaí oiliúna sa Hidreolaíocht curtha ar fáil ag an Uasal Cawley do Bhoird Iascaigh an Iarthair agus an Iar-Thuaiscirt agus d’Innealtóirí Éireann, d’oifig deartha Iarnród Éireann agus don Oifig um Dhearadh Bóithre Náisiúnta (NRDO).</p> <p>D’ullmhaigh Tony Cawley Caibidil 11 den Tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 12 Tírdhreach agus Amhairc</p>	<p>Thomas Burns B Agr.Sc. Dip. EIA Mgmt MILI EFLA, Brady Shipman Martin – Tírdhreach agus Amhairc</p> <p>Is Comhpháirtí agus pleanálaí tírdhreacha le Brady Shipman Martin é Thomas Burns. Chuaigh Thomas le Brady Shipman Martin mar Ailtire Tírdhreacha tar éis dó céim a bhaint amach ó Choláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath in 1989. Rinne Thomas Diplóma Iarchéime i Measúnacht Tionchair Timpeallachta i gColáiste na hOllscoile Baile Átha Cliath freisin in 1994 agus ceapadh mar Chomhlach sa Chleachtas é in 1997. Rinneadh Comhpháirtí de Thomas in 2002.</p> <p>Tá cúlra láidir ag Thomas i gceisteanna a bhaineann leis an gcomhshaoil, leis an tírdhreach agus le pleanáil, lena n-áirítear measúnú agus máistirphleanáil. Le breis agus fiche bliain anuas, tá Thomas rannpháirteach i máistirphleanáil, pleanáil, measúnacht timpeallachta agus tógáil i gcás réimse leathan tionscadal agus mar chuid den rannpháirtíocht sin, tá fianaise shaineolach tugtha aige go rialta ag éisteachtaí pleanála agus ag fiosrúcháin phoiblí eile.</p> <p>Bhí baint dhíreach ag Thomas leis na measúnachtaí comhshaoil agus tírdhreacha agus leis na measúnachtaí súl i gcás mórán de na príomhthionscadail náisiúnta bonneagair, lena n-áirítear breis agus 750km den chlár náisiúnta bóithre, lena n-áirítear Scéim Mhótarbhealach an M20 ó Chorcaigh go Luimneach agus Acomhal Bhaile Osbeirn ar an M7 agus Scéim Sheachbhóthar na Sollán ar an R407, Saoráid Ghás Nádúrtha Leachtaithe (LNG) na Sionainne, Críochfort Gáis na Coiribe, Críochfort T2 ag Aerfort Bhaile Átha Cliath agus tionscadal an DART Faoi Thalamh i mBaile Átha Cliath. De bharr a chuid taithe ar Bhóithre Náisiúnta, choimisiúnaigh BIÉ Thomas chun treoirlínte a dhreachtú i gcomhair ionramháil tírdhreacha ar Bhóithre Náisiúnta in Éirinn. Tá a chuid taithe maidir le pleanáil comhshaoil agus tírdhreacha curtha i bhfeidhm ag Thomas ar thionscadail amháil an Mheasúnacht Straitéiseach Timpeallachta do</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	<p>phleananna agus do chláir reachtúla éagsúla, lena n-áirítear Plean Forbartha Chontae na Mí 2013-2019, IOSEA 5 na Roinne Comhshaoil, chomh maith le bheith ar an mórfhoireann tionscadail a rinne an Mheasúnacht Timpeallachta ar Fhómhar Bia 2020.</p> <p>Tá Thomas ina bhall gníomhach d’Institiúid Tírdhreacha Éireann (ILI), áit a raibh sé ina chathaoirleach ar an gCoiste Cleachtais Ghairmiúil ó bunaíodh é in 1995 go dtí 2011. Chomh maith leis sin, bhí Thomas ina Ionadaí ILI ar Chomhairle na Fondúireachta Eorpaí um Ailtireacht Tírdhreacha ó 1997 go dtí 2000. D’ullmhaigh Thomas Burns Caibidil 12 den Tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 13, Seandálaíocht, Oidhreacht Ailtireachta agus Chultúrtha</p>	<p>Faith Bailey MA BA MCIFA, IAC Seandálaíocht – Seandálaíocht, Oidhreacht Ailtireachta agus Chultúrtha</p> <p>Is Seandálaí Sinsearach agus Sainchomhairleoir Oidhreachta Cultúrtha í Faith Bailey le IAC Ltd. Tá MA i mBainistíocht Tírdhreacha Cultúrtha (seandálaíocht agus an oidhreacht thógtha) aici chomh maith le BA i seandálaíocht onóra aonair ó Ollscoil na Breataine Bige, Lampeter. Is seandálaí í atá incháilithe i gcomhair teastais. Tá sí ina ball den CIFA agus tá breis agus 13 bliana de thaithí aici san earnáil.</p> <p>Bhí Faith freagrach as líon mór measúnachtaí deisce, suirbhéanna, MTT, máistirphleananna, Pleananna Ceantair Áitiúil/Measúnachtaí Straitéiseacha Timpeallachta agus pleananna bainistíochta i réimse na seandálaíochta agus na hoidhreachta tógtha a tháirgeadh agus a sheachadadh a raibh baint acu leis na hearnálacha forbartha go léir sa Phoblacht agus i dTuaisceart Éireann. San áireamh sna MTT seandálaíochta agus ailtireachta do scéimeanna bóithre mórsála tá, Acomhal Bhaile Osbeirn ar an M7 agus Scéim Sheachbhóthar na Sollán ar an R407, Seachbhóthar Inis Córthaidh ar an N11 i gContae Loch Garman agus Seachbhóthar Bhaile Bhuirne-Maigh Chromtha ar an N22 i gContae Chorcaí.</p> <p>De bharr an mhíoneolais atá aici ar na córais phleanála agus ar an reachtaíocht oidhreachta i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann agus an caidreamh oibre den scoth atá aici le cliaint agus le húdaráis reachtúla, tá sí ar dhuine de na comhairleoirí seandálaíochta agus oidhreachta cultúrtha is mó taithí atá ag feidhmiú laistigh den earnáil faoi láthair.</p> <p>D’ullmhaigh Faith Bailey Caibidil 13 den Tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 14, Sócmhainní Ábhartha Talmhaíocht</p>	<p>Con Curtin, Curtin Agricultural Consultants Ltd – Sócmhainní Ábhartha Talmhaíocht</p> <p>Is comhairleoir talmhaíochta é Con Curtin a bhfuil bunchéim onóracha aige in Eolaíocht Talmhaíochta ó Choláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath, (1987), Teastas Leibhéal 6 i nDraenáil Talún Talmhaíochta (a bhronn Teagasc in 2016) agus tá 30 bliain de thaithí aige ag obair in earnáil na comhairleoireachta talmhaíochta. Tá trí bliana caite aige ag obair le ADAS (Seirbhís Forbartha agus Comhairleoireachta Talmhaíochta) sa Ríocht Aontaithe mar chomhairleoir talmhaíochta agus ó 1990 i leith mar chomhairleoir talmhaíochta in Éirinn. Bhunaigh sé a chuideachta féin, Curtin Agricultural Advisers Ltd, in 1996.</p> <p>Roinneann an tUasal Curtin a chuid ama idir obair a bhaineann le comhairleoireacht ghinearálta a chur ar fáil dá chliaint ar feirmeoirí iad (déirí, muca, mairteoil, caoirigh agus eachaí) agus Tuarascálacha ar Úsáid Talún / ar Thionchar Timpeallachta Talmhaíochta d’innealtóirí comhairleacha. Tá Tuarascálacha maidir le hÚsáid Talún / Tionchar Talmhaíochta i gcomhair forbairtí líneacha amháil scéimeanna iarnróid, línte leictreachais lastuas, agus mórscéimeanna bóithre (15 san iomlán ó 1998 i leith) lena n-áirítear, Scéim Mhótarbhealach an M20 ó Chorcaigh go Luimneach (80 km); an N22 ó Baile Bhuirne go Maigh Chromtha (25km), an M7 ó Bhaile an Chaisleáin go dtí an tAonach (40km), Seachbhóthar Ros Mhic Triúin ar an N25 (13.5km); Seachbhóthar Phort Láirge ar an N25 (40km), agus an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe (21km – iarratas pleanála in 2006). Tá tuarascálacha ullmhaithe aige maidir le sriantaí agus roghnú bealaigh agus chuir sé fianaise ó bhéal i láthair ag éisteachtaí ó bhéal i gás fhormhór na dtionscadail bóithre sin. D’ullmhaigh sé an Tuarascáil ar Thionchar Úsáid Talún don Fhorbairt Idirnáise 400kv Thuaidh-Theas (140km) i gContaetha na Mí, an Chabháin, Mhuineacháin, Ard Mhacha agus Thír Eoghain. Tá measúnachtaí i dtaca le damáiste talún curtha i gcrích aige do Bhord Gáis ar feadh píblínte gáis i dTuaisceart Éireann agus i bPoblacht na hÉireann agus cuireann sé comhairle ar fáil maidir le ceisteanna draenála.</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	<p>Michael Sadlier, EVC - Eachaí</p> <p>Bhain Michael Sadlier céim amach mar thréidliá ó Choláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath in 1983. Ó shin i leith, d'oibrigh sé mar thréidliá ar fud an domhain, agus tá saineolas aige i dtréidliacht agus i máinliacht eachaí. Chomh maith leis sin, tá líon mór cáilíochtaí iarchéime bainte amach aige - teastas i dTréidliacht Graí Eachaí ó Choláiste Ríoga na dTréidlianna in 1989, comhaltas trí scrúdú i gColáiste na nEolaithe Tréidliachta i Máinliacht Eachaí na hAstráile in 1992 agus bhain sé Teastas i Máinliacht Eachaí ó Choláiste Ríoga na dTréidlianna amach in ortaipéidic Eachaí in 1995</p> <p>Faoi láthair tá sé ina Chomhpháirtí in Ospidéal Tréidliachta Ilionad ar an gCurrach i gContae Chill Dara, ina bhfuil Seisear Comhpháirtithe. Fostaítear 13 thréidliá eile ann chomh maith le 22 bhall foirne tacaíochta. Cuireann an cleachtas áis tagartha ar fáil do thír na hÉireann ar fad agus is ionad barr feabhais é a bhfuil aitheantas domhanda aige.</p> <p>Faoi láthair, is comhalta tofa ar Chomhairle Tréidlianna na hÉireann é, an comhlacht rialála reachtúil don ghairm in Éirinn. Ba é ionadaí na hÉireann é ar Chomhairle Náisiúnta Chumann Tréidlianna Eachaí na Breataine le hocht mbliana anuas. Is iarchathaoirleach ar Choiste Eachaí Thréidlianna Éireann é, an comhlacht ionadaíoch don ghairm in Éirinn. Ina theannta sin, bhí sé ar Bhord Stiúrthóirí Thréidlianna Éireann agus ar Bhord Gobharnóirí Ionad Eachaí na hÉireann. Labhraíonn sé go rialta ag cruinnithe tréidliachta, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta.</p> <p>Tá tuairim shaineolach maidir le tréidliacht eachaí curtha ar fáil ag Michael Sadlier do BIÉ faoi na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag na scéimeanna bóithre seo a leanas (an M8, M17, N4, N11, N18, N22, N30, N60 agus an N61) ar réadmhaoín eachaí roghnaithe. Tá tuairim shaineolach maidir le tréidliacht eachaí curtha ar fáil aige freisin d'Iarnród Éireann (an fhorbairt iarnróid atá beartaithe ón Uaimh go Dún Búinne), Bord Gáis (an Phíblíne Gháis ón mBán Loiscthe go dtí an tOileán Mór) agus Eirgrid (an tIdirnascaire Thuaidh-Theas agus an Líne 400kv idir Corcaigh agus Cill Dara) faoi na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag na tionscadail sin ar mhórán réadmhaoine eachaí feadh na mbealach a bhí beartaithe. Tá measúnacht déanta freisin aige ar na héifeachtaí a bheadh ag an loisceoir atá beartaithe ag College Proteins san Obair i gContae na Mí ar na gabháil eachaí atá timpeall air.</p> <p>D'ullmhaigh Con Curtin Caibidil 14 den Tuarascáil MTT le cabhair ó Michael Sadlier.</p>
<p>Caibidil 15 Sócshainní Ábhartha Neamhthalmhaíochta</p>	<p>Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup</p> <p>Féach thuas</p> <p>Craig Bullock, Sainchomhairleoir Optimize – réadmhaoín tráchtála</p> <p>Tá PhD ag an Dr. Craig Bullock in Eacnamaíocht Chomhshaoil agus Acmhainní (COBÁC, 2004) agus Dioplóma i Measúnacht Tionchair Timpeallachta (UCD, 2001). Tá breis agus 50 páipéar piarmheasúnaithe ar bheartas comhshaoil/eacnamaíocht agus ar shocheacnamaíocht scríofa aige.</p> <p>Tá breis agus 17 mbliana de thaithí ag Craig Bullock ag obair i réimse na measúnachta tionchair timpeallachta (Daoine agus measúnacht Shóisialta/Shocheacnamaíochta) agus tá breis agus 20 bliain de thaithí aige i réimsí na hanailíse ar bheartas comhshaoil, eacnamaíocht chomhshaoil agus socheacnamaíocht. Déanann sé bainistíocht ar a shainchomhairleoireacht féin www.optimize.ie a cláraíodh in 1999 agus chomh maith leis sin bhí sé ina chomhalta taighde páirtaimseartha i gColáiste na hOllscoile Baile Átha Cliath ó 2001 i leith.</p> <p>Le linn an ama sin, d'oibrigh sé ar bhreis agus 30 measúnacht tionchair timpeallachta ar thionscadail bóithre, iompar poiblí, maolú tuile, cóireáil dramhuisece, baint móna, forbairt chónaitheach agus óstán. San áireamh sa taithí sin bhí tionscadail mhórscaála amhail forbairt an DART Faoi Thalamh, Bus Gasta ó Shord go Lár na Cathrach agus scéim mhótarbhealach an M20. Ghníomhaigh sé mar fhinné saineolach do mhórán de na tionscadail sin.</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	<p>Gareth Maguire BSc. MRIAI, RIBA, BDP – Máistirphleanálaí Ollscoile</p> <p>Is Stiúrthóir Ailtirí é Gareth Maguire le BDP i mBaile Átha Cliath. Cleachtas mór ildisciplíneach is ea BDP a bhfuil breis agus 700 gairmí acu ar fud na cruinne. Tá BDP ag obair ar champais trú leibhéal ar fud na hÉireann ar thionscadail forbartha éagsúla.</p> <p>Tá sé ina cheannaire ar ghrúpa Ailtirí BDP in Éirinn. Tá breis agus 25 bliana de thaithe aige ag obair mar Ailtire agus mar Mháistirphleanálaí ar fud na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe.</p> <p>Tá céim chéadonóracha san Ailtireacht ag Gareth ó Ollscoil na Banríona i mBéal Feirste, dioplóma Iarchéime i mbainistíocht tionscadail ó Choláiste na Tríonóide Baile Átha Cliath agus máistireacht san Ailtireacht ó Scoil Ealaíne Ghlaschú, Ollscoil Ghlaschú. Is comhalta Cairte d’Institiúid Ríoga Ailtirí na hÉireann (MRIAI) agus comhalta d’Institiúid Ríoga Ailtirí na Breataine (RIBA) é Gareth.</p> <p>Is ailtire agus saineolaí i bpleanáil uirbeach é Gareth atá ina shaineolaí maidir le máistirphleanáil campais. Tá roinnt mór-mháistirphleananna campais curtha i gcrích le déanaí aige d’Ollscoil Mhá Nuad, Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh agus Inis Sionnach chomh maith le Braisle Muirí na hÉireann i Rinn an Scidigh i gCorcaigh. Bhí baint aige roimhe seo freisin leis na tograí a bhí i Máistirphlean 2020 do champas Ollscoil Luimnigh chun a gcampas a leathnú trasna na Sionainne go dtí Contae an Chláir. Tá sé sin anois ar cheann de na campais spóirt ollscoile is mó in Éirinn.</p> <p>Chomh maith leis sin, tá sé ar na Coistí Comhairleacha um Fhorbairt Chaipitil in Ollscoil Mhá Nuad agus in Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh a chuireann comhairle ar fáil maidir le forbairt agus comhtháthú cuí a dhéanamh ar mhórán tionscadal beo laistigh dá gcuid campas. Faoi láthair, tá mórchampas nua spóirt á dheardh aige d’Ollscoil Mhá Nuad mar chuid den chlár reatha atá acu chun an campas a leathnú sa toidhchaí.</p> <p>I measc na dtionscadal éagsúil a bhfuil sé páirteach iontu faoi láthair tá mór-mháistirphlean chun uasghrádú ríochta poiblí a dhéanamh ar Shráid Chlann Bhreasail i nDún Dealgan, Máistirphlean Forbartha Físe d’Inis Sionnach agus tograí maidir le Campas Spóirt agus Teicneolaíochta Institiúid Teicneolaíochta Phort Láirge i gCloch an Óir.</p> <p>Michael Saddler – Eachaí</p> <p>Féach thuas</p> <p>Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 15 den Tuarascáil MTT le cúnaimh ón Dr. Craig Bullock maidir le measúnacht réadmhaoine tráchtála, ó Gareth Maguire maidir le campas spóirt OÉG agus ó Michael Saddler maidir le Ráschúrsa na Gaillimhe.</p>
<p>Caibidil 16</p> <p>Cáilíocht an Aeir agus an Aeráid</p>	<p>Sinead Whyte MSc CMIWEM, Arup – Cáilíocht an Aeir agus an Aeráid</p> <p>Tá breis agus 18 mbliana de thaithe ag Sinead Whyte mar Shainchomhairleoir Comhshaoil. Tá MSc san fhísic thurgnamhach aici agus is Comhalta Cairte í leis an Institiúid um Bainistíocht Uisce agus Comhshaoil. Tá mórán Measúnachtaí Tionchair maidir le Chaigheán an Aeir agus an Aeráid ullmhaithe aici i gcomhair forbairtí bonneagair lena n-áirítear an DART Faoi Thalamh, Mótarbhealach an M20 ó Chorcaigh go Luimneach, Acomhal Bhaile Osbeirn ar an M7 agus Seachbhóthar na Sollán ar an R407, agus an N9/N10 ó Chill Chuilinn go Baile an Phaoraigh. Chuir sí fianaise ó fhinné saineolach i láthair ag éisteachtaí ó bhéal an Bhoird Pleanála maidir leis na forbairtí sin.</p> <p>D’ullmhaigh Sinead Whyte Caibidil 16 den Tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 17</p> <p>Torann agus Creathadh</p>	<p>Jennifer Harmon BSc- AWN Consulting Limited – Torann agus Creathadh</p> <p>Is Sainchomhairleoir Fuaimne Sinsearach í Jennifer Harmon ag AWN Consulting. Tá sí ag obair mar shainchomhairleoir ó 2000 i leith agus tá sí ina speisialtóir fuaimneolaíochta ó 2001 i leith. Tá BSc aici san Eolaíocht Chomhshaoil, Dioplóma san Fhuaimneolaíocht agus i Laghdú Torainn agus tá sí ina</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	<p>comhalta iomlán den Institiúid Fuaiméolaíochta (IOA). Tá taithí fhorleathan ag Jennifer i réimse na measúnachta tionchair timpeallachta i dtaca le torann agus creathadh, innealtóireacht laghdaithe fuaimé agus fuaiméolaíocht foirgnimh agus seomra. D’ullmhaigh Jennifer measúnachtaí tionchair i dtaca le torann agus creathadh do réimse leathan tionscadal iompair ar fud na hÉireann lena n-áirítear scéimeanna bóithre nua, tionscadail athailínithe agus uasghrádaithe bóithre, tionscadail um iarnróid éadroma agus throma agus torann aeir ar thaobh na talún. San áireamh sa taithí atá aici i measúnacht tionchair i dtaca le torann ó thrácht bóthair tá staidéir bhonnlíne fhorleathana, samhlacha mionsonraithe maidir le torann iompair, dearadh maolaithe torainn agus measúnachtaí tionchair tógála.</p> <p>D’ullmhaigh Jennifer Harmon Caibidil 17 den tuarascáil MTT.</p>
<p>Caibidil 18 Daoine, Daonra agus Sláinte an Duine</p>	<p>An Dr Craig Bullock, Sainchomhairleoir Optimize - Measúnacht Shocheacnamaíochta Féach thuas Measúnacht Sláinte</p> <p>An Dr Martin Hogan, EHA Occupation Health Hygiene Consultants – Sláinte Is dochtúir leighis é an Dr Martin Hogan, atá cláraithe le Comhairle na nDochtúirí Leighis mar Speisialtóir i Míochaine Shaothair ó 1997 i leith. Tá fiche bliain de thaithí aige ag measúnú na dtionchar a bheidh ag forbairtí atá beartaithe ar Shláinte an Duine agus bhí páirt aige i mórán Ráiteas Tionchar Timpeallachta. Thug sé fianaise i mbreis agus 20 Éisteacht ó Bhéal lena n-áirítear bonneagar iompair amhail forbairt bóithre, iarnród agus aerfort, chomh maith le bainistíocht draomhaíola lena n-áirítear líonadh talún agus loisceoirí.</p> <p>I measc na sainréimsí a bhfuil spéis aige iontu tá Míochaine Shaothair i dtionscal na Cógaisíochta agus na gCeimiceán chomh maith le Míochaine Chomhshaoil. Is léachtóir le Tocsaineolaíocht é i gColáiste na hOllscoile Corcaigh. Is Iarstúirthóir Náisiúnta Speisialtachta ar Mhíochaine Shaothair in Éirinn agus Iardhéan ar Dhámh na Míochaine Saothair i gColáiste Ríoga Lianna na hÉireann é. Tá sé ina Uachtarán ar an gCoiste Eagraithe don Choimisiún Idirnáisiúnta ar Mhíochaine Shaothair (ICOH) 2018 agus tá sé ina chomhalta de Bhord ICOH.</p> <p>John Cronin BA, John Cronin & Associates – An Ghaeilge Is sainchomhairleoir é John Cronin maidir le hoidhreacht chultúrtha agus caomhnú a bhfuil breis agus 24 bliana de thaithí iarchéime aige san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach. Tá B.A. sa Seandálaíocht agus sa Tíreolaíocht aige ó Choláiste na hOllscoile Corcaigh agus bronnadh iarchéimeanna sa phleanáil agus sa chaomhnú ó Choláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath air. Ó chuaigh sé i mbun cleachtas príobháideach in 2000, tá sé ina speisialtóir maidir le measúnacht a dhéanamh ar an tionchar a bhíonn ag forbairt ar acmhainní oidhreachtacha cultúrtha agus bhí sé mar shainchomhairleoir ag an gComhairle Oidhreachta, Fardal Náisiúnta na hOidhreachta Ailtireachta agus Fáilte Éireann. Tá measúnachtaí oidhreachta cultúrtha ullmhaithe ag an Uasal Cronin i gcomhair measúnachtaí tionchair timpeallachta ar fud na hÉireann (i dTuaisceart Éireann agus i bPoblacht na hÉireann). Ó 2006 i leith, tá measúnachtaí tionchair teanga ullmhaithe ag John Cronin & Associates do thionscadail forbartha iomadúla laistigh de cheantair Ghaeltachta. I measc na measúnachtaí ar díol suntais iad tá:</p> <p>Forbairt Sheachbhóthar Mhaigh Cuilinn ar an N59 i gContae na Gaillimhe An N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe, Contae na Gaillimhe Forbairt Tithíochta, Baile na Buaile, Daingean Uí Chúis, Contae Chiarraí. Forbairt Turasóireachta, Cloghan Lodge, Bealach Féich, Contae Dhún na nGall.</p>

Topaic	An Príomhúdar – Sonraí Inniúlachta
	Forbairt cónaithe, Ráth Ciaráin, An Gleann, Baile an Sceilg, Contae Chiarraí D’ullmhaigh an Dr. Craig Bullock agus an Dr. Martin Hogan araon Caibidil 18 den Tuarascáil MTT le cúnaimh ó John Cronin ar an nGaeilge.
Caibidil 19 Mórhionóiscí, Idirghaolmhaireachtaí, Idirghníomhaíochtaí, agus Tionchair Charnacha	Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup Féach thuas Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 19 den Tuarascáil MTT.
Caibidil 20 Achoimre ar Bhearta Maolaithe agus ar Thionchair Iarmharacha	Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup Féach thuas Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 20 den Tuarascáil MTT.
Caibidil 21 Sceideal na dTiomantas Comhshaoil	Eileen McCarthy BE (Onóracha) MIEI CEng, MICE CEng, PE (SAM), Arup Féach thuas Rinne Eileen McCarthy maoirseacht ar ullmhú Chaibidil 21 den Tuarascáil MTT.

1.2.6 Tuarascáil MTT Scóipeáil

Próiseas is ea “Scóipeáil” ina ndéantar an fhaisnéis ba chóir a bheith i dTuarascáil MTT (RTT) a chinneadh chomh maith leis na modhanna ba chóir a úsáid chun an fhaisnéis sin a bhailiú agus a mheas⁸. Rinneadh scóipeáil neamhfhoirmiúil maidir le Tuarascáil MTT (RTT) ar Chuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe (CCNG) chun inneachar chomh maith le fairsinge na n-ábhar ba chóir a chumhdach san fhaisnéis chomhshaoil a bheidh san áireamh sa Tuarascáil MTT a chinneadh. Mar chuid den phróiseas scóipeála i dtaca leis an Tuarascáil MTT, eisíodh tuarascáil scóipeála chuig na comhlachtaí reachtúla agus neamhreachtúla iomchuí go léir a dtéitear i gcomhairle leo. Tá siad siúd a dtéitear i gcomhairle leo san áireamh i **gCuid 1.4** den tuarascáil seo. Rinneadh athbhreithniú ar na ráitis a fuarthas le linn na céime comhairliúcháin sin agus breithníodh iad agus an cháipéis seo á hullmhú.

1.2.7 Treoirlínte an EPA agus treoirlínte eile

Ullmhaíodh an Tuarascáil MTT seo agus aird chuí á tabhairt ar na treoirlínte maidir le hullmhú tuarascálacha ar mheasúnachtaí tionchair timpeallachta a d’fhoilsigh an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. Tá siad sin le fáil in:

- Treoirlínte maidir leis an bhfaisnéis nach mór a bheith i Ráitis Tionchair Timpeallachta, 2002, EPA
- Nótaí Faisnéise ar an gCleachtas Reatha (maidir le Ráitis Tionchair Timpeallachta a ullmhú), 2003, EPA

Thairis sin, ullmhaíodh an Tuarascáil MTT agus aird chuí á tabhairt orthu seo a leanas:

- Dréacht-Treoirlíne maidir leis an bhfaisnéis nach mór a bheith i dTuarascálacha ar Mheasúnachtaí Tionchair Timpeallachta, 2017, EPA
- Treoirlínte Leasaithe maidir leis an bhFaisnéis nach Mór a bheith i Ráitis Tionchair Timpeallachta (an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil, dréacht Meán Fómhair 2015)
- Nótaí Faisnéise chun Ráitis Tionchair Timpeallachta a Ullmhú Dréacht Meán Fómhair 2015
- An tAontas Eorpach (2013) Treoir maidir le hAthrú Aeráide agus Bithéagsúlacht a Chomhtháthú le Measúnacht Tionchair Timpeallachta
- An Coimisiún Eorpach (2017) Treoir maidir le hullmhú Tuarascáil Measúnacht Tionchair Timpeallachta (Treoir 2011/92/AE arna leasú ag 2014/52/AE)
- An Coimisiún Eorpach (2012) Léiriú a mhol an Coimisiún i dtaca le cur i bhfeidhm Threoir an MTT maidir le hoibreacha coimhdeacha/gaolmhara
- An Coimisiún Eorpach (2006) Soiléiriú maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 2(3) de Threoir an MTT
- Treoirlínte ón gCoimisiún Eorpach (1999) maidir le Measúnacht ar Thionchair Indíreacha agus Charnacha chomh maith le hIdirghníomhaíochtaí

⁸ EPA 2015 Treoirlínte Athbhreithnithe maidir leis an bhfaisnéis nach mór a bheith i RTTanna, Dréacht Meán Fómhair 2015.

Tionchair Bonneagar Iompair Éireann (An tÚdarás um Bóithre Náisiúnta roimhe seo) (2008) Measúnacht Tionchair Timpeallachta ar Scéimeanna Bóithre Náisiúnta – Treoir Phraiticiúil

1.3 Cúlra

Tugtar cuid den chúlra a bhaineann leis an bhforbairt bóthair atá beartaithe sa chuid seo. Tugtar forléargas i **gCuid 1.3.1** ar an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe. Tionscadal níos sine a bhí ann chun seachbhóthar a chur ar fáil thart ar Chathair na Gaillimhe. Cuireadh an tionscadal sin tríd an bpróiseas pleanála in 2006. Tugtar breac-chuntas i **gCuid 1.3.2** ar an bhforbairt ar an réiteach iompair chun aghaidh a thabhairt ar na ceisteanna tromchúiseacha tráchta atá le sárú ag Cathair na Gaillimhe agus ag Straitéis Iompair na Gaillimhe (SIG).

1.3.1 An N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe

Forbraíodh an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe, scéim níos sine, roimhe seo agus cuireadh faoi bhráid An Bhoird Pleanála (ABP) é lena cheadú ar an 1 Nollaig 2006. Tugtar breac-chuntas gearr ar an stair a bhaineann leis thíos.

Ceapadh sainchomhairleoirí in 1999 chun staidéir féidearthachta, roghnú bealaigh agus dearadh agus pleanáil a dhéanamh don N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe. Cuireadh an scéim a tháinig chun cinn dá mbarr sin lena n-áirítear an tOrdú Ceannaigh Éigeantaigh (CPO) agus an Ráiteas Tionchair Timpeallachta (RTT) faoi bhráid an Bhoird Pleanála (ABP) ar an 1 Nollaig 2006. San áireamh sa scéim sin bhí 21.4km de bhóithre príomhlíne, 9km de bhóithre ceangail, acomhail ghaolmhara agus mórdhroichead trasna Abhainn na Gaillimhe. Tagraítear don scéim seo mar an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe (2006) agus leis an acrainm GCOB, an t-acrainm a bhí uirthi in 2006, ar fud na tuarascála seo.

Ar an 28 Samhain 2008, thug ABP a chinneadh maidir le GCOB 2006. Mheas ABP gur cuid riachtanach den ghréasán iompair straitéisigh a bunaíodh do cheantar na Gaillimhe ba ea an gá a bhí le Seachbhóthar thart ar Chathair na Gaillimhe a nascfadh an N6 atá ann faoi láthair le Bóthar an Chósta an R336.

Cheadaigh ABP an chuid oirthearach den scéim, an chuid ó Bhóthar Mhaigh Cuilinn an N59 chomh fada soir leis an N6 atá ann faoi láthair, agus an dá acomhal ag Bóthar Mhaigh Cuilinn an N59 agus ag an N6 atá ann faoi láthair san áireamh. Sa chinneadh a rinne sé, luaigh ABP an breithniú a rinne sé ar na sonraí ar fad a cuireadh faoina bhráid agus thug sé cead mar gur mheas sé gur réiteach iomchuí a bheadh san fhorbairt bóthair a bhí á ceadú ar riachtanais aitheanta tráchta na cathrach agus an cheantair máguaird. Luaigh ABP go mbeadh tionchar logánta andian i gceist do Limistéar um Chaomhnú Speisialta Féideartha (cSAC) Loch Coirib⁹.

Mar sin féin, ó tharla go mbeadh cuid den fhorbairt bóthair a bhí beartaithe ag dul trí Phortach Thóin na Brocaí atá:

⁹ Tagair do chinneadh ABP 07.ER.3056

- mar chuid de Limistéar Oidhreachtá Nádúrtha (NHA) Phortaigh Mhaigh Cuilinn
- ina bhratphortach gníomhach atá liostaithe mar ghnáthóg thosaíochta in Iarscríbhinn I den Treoir maidir le Gnáthóga ón Aontas Eorpach
- mar láthair ina bhfuil líon ceannbhán caol ar speiceas é atá faoi chosaint dlí agus atá leochaileach

Ní raibh ABP sásta nach mbeadh an chuid seo den bhóthar a bhí beartaithe, idir Bóthar Mhaigh Cuilinn an N59, agus Bóthar an Chósta an R336, dochrach do chaomhnú ghnáthóg Phortach Thóin na Brocaí agus nach bhféadfaí na drochéifeachtaí suntasacha ar an gcomhshaol a sheachaint nó nach bhféadfaí aghaidh a thabhairt orthu ar bhealach níos fearr dá roghnófaí bealach eile¹⁰, agus dá bhrí sin mheas ABP go mbeadh an chuid seo den bhóthar a bhí beartaithe contrártha leis an bpleanáil a bhí beartaithe d'fhorbairt inbhuanaithe an cheantair.

Rinne tríú páirtí iarratas chuig an Ard-Chúirt ag lorg cead imeachtaí i leith athbhreithniú breithiúnach a eisiúint i gcoinne chinneadh ABP a cheadaigh an chuid oirthearach de GCOB 2006 faoi Airteagal 6(3) den Treoir maidir le Gnáthóga (92/43/CEE), arna leasú. Ba é an bonn a bhí leis an iarratas ar athbhreithniú go ndearna ABP earráid ina léirmhíniú ar an Treoir maidir le Gnáthóga (92/43/CEE), arna leasú, nuair a tháinig sé ar an gconclúid nach drochéifeacht ar shláine na láithreach a bheadh san éifeacht a bheadh ag scéim bóthair GCOB 2006 ar láthair ainmnithe cSAC Loch Coirib.

Rinne an Ard-Chúirt athbhreithniú breithiúnach ar chinneadh ABP. Sheas cinneadh na hArd-Chúirte an 9 Deireadh Fómhair leis an gcinneadh a rinne ABP an chuid oirthearach den scéim a cheadú. Ar an 6 Samhain 2009, tugadh cead don tríú páirtí achomharc a dhéanamh chuig an gCúirt Uachtarach i gcoinne chinneadh na hArd-Chúirte den 9 Deireadh Fómhair 2009. Lorg an Chúirt Uachtarach tuairim ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE) maidir le léirmhíniú ar an Treoir maidir le Gnáthóga.

Soláthraíodh tuairim CBAE ar an 11 Aibreán 2013 (Cás C-258/11). Thángthas ar chonclúid sa tuairim maidir le dhá phointe shuntasacha:

1. Bheadh drochéifeacht ag GCOB 2006 ar shláine cSAC Loch Coirib mar go dtabharfaí 1.47ha de phábháil aolchloiche chun bealaigh (cineál gnáthóige ar roghnaíodh an cSAC di)
2. Ó tharla go mbeadh drochéifeacht ag GCOB 2006 ar shláine an sSAC ní fhéadfaí an scéim a bhí beartaithe a údarú faoi Airteagal 6(3) den Treoir maidir le Gnáthóga. Ní fhéadfaí í a údarú ach amháin faoi Airteagal 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga

Dearbhaíodh le tuairim CBAE (i.e. Cás C-258/11) go mbeadh drochéifeacht ag caillteanas limistéar réasúnta beag de ghnáthóg Tosaíochta Iarscríbhinn I, ar shláine cSAC Loch Coirib nuair is gnáthóg í ar roghnaíodh cSAC Loch Coirib di agus nach mór go mbeadh feidhm ag Airteagal 6(4) maidir le toiliú leis an tionscadal.

6 (4) “Más rud é, ainneoin measúnacht dhiúltach ar na himpleachtaí don láthair agus in éagmais roghanna eile mar réiteach, nach mór, mar sin féin, plean nó tionscadal a chur i gcrích ar chúiseanna riachtanacha leasa phoiblí sháraithe,

lena n-áirítear iad siúd de chineál sóisialach nó eacnamaíochta, déanfaidh an Ballstát gach beart cúitimh lena áirithiú go ndéanfar comhtháthú foriomlán Natura 2000 a chosaint. Cuirfidh sé na bearta cúitimh a glacadh in iúl don Choimisiún”.

Tar éis di an tuairim ó CBAE a fháil, chuir an Chúirt Uachtarach ar neamhní an cinneadh a bhí déanta ag ABP roimhe sin an chuid oirthearach de GCOB 2006 a cheadú faoi Airteagal 6(3) den Treoir maidir le Gnáthóga, arna leasú.

De bharr gurbh é cinneadh na Cúirte Uachtaraí nach bhféadfaí Scéim bhunaidh GCOB 2006 a cheadú faoi Airteagal 6(3) den Treoir maidir le Gnáthóga, ba é an chéad bheart eile a bhféadfaí dul ina mhuinín chun cead pleanála a fháil an scéim a chur chun cinn faoi Airteagal 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga. Tugadh faoi deara gur shonraigh ABP ina chinneadh maidir le GCOB 2006 go raibh sé deimhnithe go raibh gá le seachbhóthar thart ar Chathair na Gaillimhe a nascadh príomhbhóthar náisiúnta an M6/N6 ag an nGarrán le bóthar réigiúnach an chósta, an R336, mar chuid riachtanach den ghréasán iompair straitéisigh do cheantar na Gaillimhe agus tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar na ceanglais in Airteagal 6(4), cinneadh an obair a bhí déanta go dtí sin a athmheas lena chinntiú go raibh imscrúdú déanta ar gach rogha féideartha eile sula rachfaí ar aghaidh faoi Airteagal 6(4). Dá bhrí sin, b'éigean an próiseas maidir le réiteach iompair a fhorbairt do Chathair na Gaillimhe agus don cheantar máguaird a atosú as an nua ag Céim 1, céim na féidearthachta agus an choincheapa, lena chinntiú go ndearnadh imscrúdú iomlán ar na roghanna féideartha eile.

Tá sonraí maidir le tuilleadh breithnithe ar an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe (2006) i **gCaibidil 4, Roghanna eile a Breithníodh.**

1.3.2 Réiteach Iompair a Fhorbairt do Ghailimh

Breithníodh an gá atá leis an bhforbairt bóthair atá beartaithe ag an leibhéal réigiúnach ó thaobh a feidhm straitéiseach, agus ag an leibhéal áitiúil araon ó thaobh réiteach iompair lánpháirtithe a sholáthar don chathair agus don cheantar máguaird. Dá bhrí sin, bhí rogha leathan páirtithe leasmhara gníomhach i bhforbairt an réitigh iompair, agus bhí páirt lánach acu uilig i bhforbairt na físe, ach níos tábhachtaí fós, bhí páirt lánach acu ar deireadh thiar chun an réiteach a sheachadadh freisin.

D'oibrigh Comhairle Chontae na Gaillimhe, Comhairle Cathrach na Gaillimhe, Bonneagar Iompair Éireann¹⁰ (ar tugadh an tÚdarás um Bóithre Náisiúnta air roimhe seo) agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair (NTA) i gcomhar maidir le físe iompair a fhorbairt do Ghailimh áit a mbeadh gach gné den iompar ag oibriú le chéile chun réiteach comhtháite inbhuanaithe a bhaint amach. Déantar achoimre sa chuid seo ar fhorbairt na físe iompair sin, a bhfuil an fhorbairt bóthair atá beartaithe mar chuid di.

Tagraíonn Tionscadal Iompair Chathair na Gaillimhe (GCTP) an N6 do na chéad staidéir a rinneadh maidir leis an réiteach iompair i nGaillimh. Is é Clár

¹⁰ Shínigh an tAire Iompair, Turasoireachta agus Spóirt an t-ordú maidir leis an Údarás um Bóithre Náisiúnta (NRA) agus an Ghníomhaireacht um Fháil Iarnród (GFI) a chumas chun eintiteas aonair nua a bhunú ar a dtugtar Bonneagar Iompair Éireann (BIÉ). Tugtar Bonneagar Iompair Éireann (BIÉ) ar an Údarás um Bóithre Náisiúnta ón 1 Lúnasa 2015. Coinneofar an tagairt NRA sna tagairtí go léir do threoircháipéisí agus do chaighdeáin sa tuarascáil seo nó go ndéanfar na cáipéisí sin a uasdátú.

Bainistíochta Tráchtá Comhtháite na Gaillimhe (ITMP) an straitéis iompair a d'fhorbair Comhairle Chontae na Gaillimhe agus Comhairle Cathrach na Gaillimhe i gcomhar leis an NTA comhthreomhar le GCTP agus a dtagraítear dó anois mar Straitéis Iompair na Gaillimhe (SIG). Tá na spriocanna a leagtar síos in Taisteal níos Cliste curtha san áireamh i SIG agus féachtar leis na spriocanna sin a bhaint amach inti. Is é Cuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe an chomhpháirt bhóthair den réiteach iompair a shainaithnítear i GCTP an N6 agus an cuarbhóthar a shainaithnítear i SIG atá mar ábhar sa Tuarascáil MTT seo. Deimhníonn sé sin gur dearadh an fhorbairt bóthair atá beartaithe i gcomhréir leis na spriocanna in Taisteal níos Cliste agus leis na beartais atá liostaithe thuas.

1.3.2.1 Tionscadal Iompair Chathair na Gaillimhe an N6

Rinneadh na chéad staidéir don réiteach iompair seo mar chuid de Thionscadal Iompair Chathair na Gaillimhe an N6 (GCTP). Aithníodh i GCTP an N6 go bhfuil fadhb iompair ag Gaillimh agus deimhníodh ann go bhfuil gá mór le haghaidh a thabhairt ar na ceisteanna maidir le hiompar atá roimh an gcathair agus na ceantair máguaird faoi láthair, agus chun tacú le forbairt amach anseo trí straitéis fhadtéarmach a bhunú i gcomhair iompair chuig an gcathair, laistigh di agus timpeall uirthi. Deimhníodh sna staidéir a rinneadh do GCTP an N6 go bhfuil sé indéanta trasbhealach droichid nua a chur ar Abhainn na Gaillimhe agus sainaitníodh an láthair roghnaithe don trasbhealach sin. Tagraítear anois don fhorbairt bóthair atá beartaithe agus a chuimsíonn an trasbhealach droichid seo mar Chuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe (CCNG) agus is é is ábhar don Tuarascáil MTT seo.

Cuirtear tuilleadh sonraí faoi na staidéir (amhail srianta agus forbairt roghanna) a rinneadh mar chuid de GCTP an N6 ar fáil i **gCaibidil 4, Roghanna eile a Breithníodh** den Tuarascáil MTT seo.

1.3.2.2 Straitéis Iompair na Gaillimhe

Comhthreomhar le GCTP an N6, d'fhorbair Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus Comhairle Chontae na Gaillimhe, i gcomhpháirt leis an NTA straitéis iompair fhoriomlán do Chathair na Gaillimhe agus don cheantar máguaird a chríochnaigh mar Straitéis Iompair na Gaillimhe (SIG) a chuireann creat cur chun feidhme soiléir i dtaca le hiompar ar fáil do Chathair na Gaillimhe agus don cheantar máguaird go ceann 20 bliain eile. Tá sé mar chuspóir ag SIG aghaidh a thabhairt ar na riachtanais reatha agus na riachtanais a bheidh ann amach anseo maidir le hiompar don chathair agus don cheantar máguaird, a chuimsíonn an chathair agus nascacht na cathrach leis na bailte agus leis na sráidbhailte timpeall uirthi, lena n-áirítear Bearna, Órán Mór, Maigh Cuilinn agus Baile Chláir.

Chuathas i mbun comhairliúcháin leis na príomhpháirtithe leasmhara agus leis an bpobal chun bonn eolais a chur faoi fhorbairt na straitéise seo. Thacaigh comhaltaí tofa na Comhairle Cathrach agus Contae leis an straitéis ina dhiaidh sin agus tá sí mar chuid de na Pleananna Forbartha Cathrach agus Contae reatha.

Cuireadh measúnacht ar na roghanna iompair do gach modh san áireamh i SIG, agus dearbhaíodh an gá straitéiseach a bhí le cuarbhóthar timpeall lár na cathrach

agus trasbhealach nua trasna Abhainn na Gaillimhe, chun an leibhéal seirbhíse a theastaíonn do gach modh iompair a chur chun feidhme, lena n-áirítear siúl, rothaíocht, iompar poiblí agus feithiclí príobháideacha.

Chun cathair agus ceantair máguaird atá idirnasctha a bhaint amach tá SIG ag iarraidh gréasán comhtháite de ‘naisc’ (bealaigh) agus ‘nóid’ (stopanna agus suíomhanna acomhail) ar féidir le daoine taisteal orthu gan stró, agus conairí agus modhanna á n-athrú acu de réir mar is gá chun a dturas a dhéanamh. Is gá an trácht laistigh de cheantar lár na cathrach a bhainistiú chun timpeallacht níos compordaí a chruthú do choisithe agus do rothaithe, agus a chinntiú go bhfuil an t-iompar poiblí a bhíonn ag taisteal tríd an gcathair iontaofa gach uair den lá. Tá sé seo riachtanach chun an modh taistil a athrú i dtreo iompar poiblí. Dá bhrí sin, is iad na príomhchuspóirí atá ag SIG laghdú a dhéanamh ar ghluaiseacht feithiclí trí lár na cathrach, luas feithiclí sa cheantar i gcroílár na cathrach a laghdú agus tosaíocht a thabhairt do mhodhanna gníomhacha (siúl agus rothaíocht) agus d’iompar poiblí i lár na cathrach. Mar sin, déantar soláthar sa straitéis chun trácht a théann tríd an lár faoi láthair (chun láithreacha ar imeall an láir a shroicheadh) a ródú chuig cuarbhóthair níos oiriúnaí timpeall ar cheantar chroílár na cathrach.

D’aithin SIG nach bhfuil roinnt turas trasna na cathrach áisiúil i gcónaí le modhanna nach mbaineann le carranna agus measadh go raibh sé riachtanach bealach seasmhach/iontaofa trasna na cathrach a chur ar fáil trí chuarbhealach chun taisteal bóthair a dhéanamh. Éilíonn SIG an cumas breise i dtaca le trácht cuarbhealaigh chun athdháileadh an spáis bóthair atá ann faoi láthair lena úsáid ag choisithe, busanna agus rothaithe a éascú agus luadh mura gcuirfear cumas breise ar fáil i gcomhair tráchta, nach mbainfear amach spriocanna foriomlána SIG.

Tá ceithre cinn de thrasbhealaigh ar Abhainn na Gaillimhe faoi láthair agus tá gach droichead ag a lánacmhainn faoi láthair. Tá sé beartaithe ag SIG ceann de na trasbhealaigh sin a chur ar fáil i gcomhair iompar poiblí amháin, agus iallach a chur ar thrácht dul ar mhalairt slí chuig Droichead na gCúig Chéad. Dá bhrí sin, tá trasbhealach breise ar Abhainn na Gaillimhe ag teastáil chun an cuarbhealach a chur chun feidhme go héifeachtach. Tá an trasbhealach breise ar Abhainn na Gaillimhe á chur chun cinn mar chuid de Chuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe (CCNG). Ina theannta sin, i Scéim GCOB 2006, mheas ABP go raibh an gá le trasbhealach sa bhreis ar Abhainn na Gaillimhe deimhnithe.

Tá nasc nua bóthair ó thuaidh den chathair beartaithe mar chuid de SIG chun an acmhainn is gá a sholáthar agus chun tacú le bearta iompair inbhuanaithe a sholáthar, go háirithe laistigh de lár na cathrach. Tá an bóthar ceangail nua á chur chun cinn mar chuid de Chuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe (CCNG).

Rangaíodh na bealaí tríd an gcathair agus timpeall na cathrach ar leibhéal éagsúla chun turais a scaradh óna chéile de réir cineáil, agus na cineálacha turais ab oiriúnaí a shannadh do gach gréasán bóthair nó modh malartach. Spreagfar sruthanna troma tráchta nach bhfuil a gceann scríbe laistigh de lár na cathrach chun a gcuid turas a dhéanamh ar bhealaí malartacha, agus tógfar an méid is féidir den tréthrácht amach as lár na cathrach. Má dhéantar sin, agus má ghlactar beartais a bhfuil sé mar chuspóir acu athrú a chur ar ordlathas na n-úsáideoirí iompair sa chathair faoi láthair, is féidir acmhainn a shaoradh agus a chosaint sa cheantar i gcroílár na

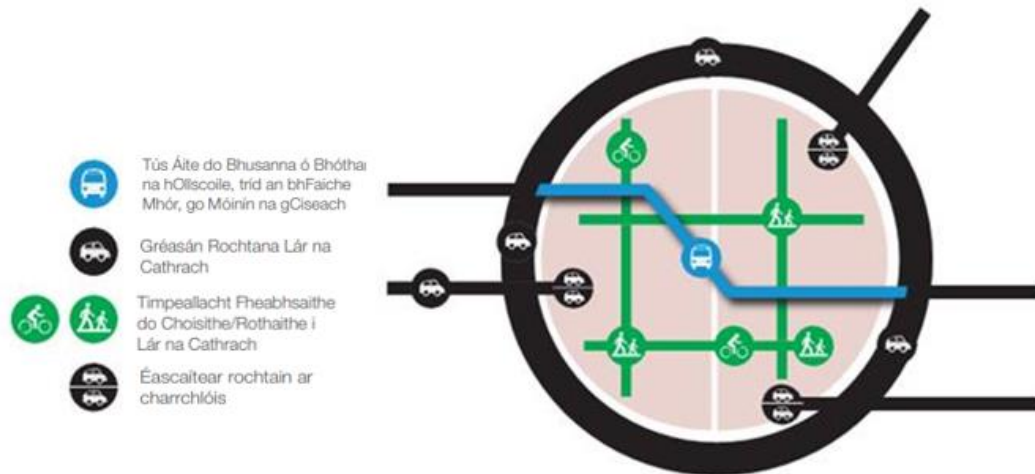
cathrach agus ina dhiaidh sin is féidir an acmhainn sin a úsáid chun tosaíocht a thabhairt do mhodhanna iompair atá inbhuanaithe.

Tá sé mar sprioc ag SIG trácht móitair neamhriachtanach a thógáil amach as ceantar chroílár na cathrach (i.e. trácht atá ag taisteal trí lár na cathrach agus a bhfuil a thúsphointe agus a cheann scríbe taobh amuigh de lár na cathrach). Déanfar é sin a bhaint amach trí úsáid a bhaint as cumasc de bhealaí timpeall ar lár na cathrach (ar a dtugtar ‘Gréasán Rochtana Lár na Cathrach’ a bhfuil dath dubh air i **bPláta 1**), and tabharfar tosaíocht do mhodhanna eile laistigh de cheantar chroílár na cathrach tríd an ‘Nasc Traschathrach’ (a bhfuil dath gorm air ar **Phláta 1**), conair bheartaithe trí cheantar chroílár na cathrach a thabharfaidh ardleibhéal tosaíochta do shiúl, rothaíocht agus iompar poiblí seachas do thrácht carranna príobháideacha.

Pláta 1.1: Gréasán Rochtana Lár na Cathrach

Déanfar spás bóthair a athdháileadh i gceantar chroílár na cathrach laistigh de Ghréasán Rochtana Lár na Cathrach chun tosaíocht a thabhairt d'iompar poiblí agus do mhodhanna gníomhacha. Dá réir sin, éascófar feabhsúcháin ar an ríocht phoiblí feadh chonair an Naisc Traschathrach, ach chuige sin tá gá le hathruithe ar ghluaiseachtaí carranna príobháideach laistigh de lár na cathrach chun é sin a éascú. Tá teacht i gcónaí ar lár na cathrach, ach ní thugtar tosaíocht a thuilleadh do charranna príobháideacha sa cheantar seo ná do thrácht a bhíonn ag gluaiseacht tríd. Is fearr a mhínítear é seo go grafach i **bPláta 2** thíos.

Pláta 1.2: Coincheap an Naisc Traschathrach

Mar thoradh ar rochtain ar lár na cathrach a chosc nó a theorannú laistigh de Ghréasán Rochtana Lár na Cathrach, éascófar aistriú córa iompair sa chroícheantar agus chomh maith leis sin bogfar an trácht amach chuig an gcuarbhealach, is é sin an fhorbairt bóthair atá beartaithe. Is próiseas seicheamhach atá ann: tarlaíonn aistriú córa iompair, agus bogtar trácht neamh-chroíláir amach chuig an gcuarbhealach. Dá bhrí sin, tá an fhorbairt bóthair atá beartaithe, an fhorbairt is ábhar don Tuarascáil MTT seo, mar chomhpháirt riachtanach de Straitéis Iompair na Gaillimhe chun an réiteach iompair a sholáthar do Ghailimh. Chun an t-aistriú córa iompair is mó a bhaint amach, táthar ag brath ar thógáil na forbartha bóthair atá beartaithe (tagair do **Chaibidil 6, Measúnú Tráchtá agus Trasghearradh an Bhealaigh**).

Is próiseas neamhspleách é an próiseas MTT don fhorbairt bóthair atá beartaithe agus níl sé ag brath ar chomhphárteanna eile de SIG. Ainneoin sin, nuair is iomchuí, déanfar tionchair charnacha na dtograí eile laistigh de SIG a mheas mar chuid den phróiseas MTT nuair is infheidhme.

1.4 Próiseas Comhairliúcháin/Comhairliúchán Neamhrechtúil

Rinneadh comhairliúchán leathan ar sheisiúin eolais poiblí agus chuathas i mbun cainte le príomhpháirtithe leasmara, le comhlachtaí reachtúla iomchuí, le húinéirí maoine, le heagraíochtaí áitiúla agus le soláthróirí fónais/seirbhíse le linn na gcéimeanna a bhain le srianta agus roghnú bealaigh, leis an gcéim dearaidh agus le linn an phróisis MTT.

I measc na bpríomhpháirtithe leasmhara bhí:

- An Bord Pleanála
- Comhairle Chontae na Gaillimhe
 - An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 - Stiúrthóir Seirbhísí do Phleanáil, IR, Pobal, Fiontraíocht agus Forbairt Eacnamaíoch

- Stiúrthóir Seirbhísí do Sheirbhísí Uisce agus Comhshaoil
- Stiúrthóir Seirbhísí do Bhóithre, Iompar, Seirbhísí Muirí agus Ginearálta
- Stiúrthóir Seirbhísí do Thithíocht, Seirbhísí Corparáideacha agus Éigeandála
- Comhairle Cathrach na Gaillimhe
 - An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 - An Stiúrthóir Seirbhísí do Phleanáil agus Iompar
 - An Stiúrthóir Seirbhísí d'Airgeadas, Aonad Seirbhísí Bainistíochta agus Seirbhísí Uisce
 - An Stiúrthóir Seirbhísí d'Fhorbairt Eacnamaíoch, Pobal agus Cultúr, Seirbhísí Corparáideacha, TFC agus Acmhainní Daonna
 - An Stiúrthóir Seirbhísí do Thithíocht agus Cuimsiú Sóisialta, Comhshaoil agus Caitheamh Aimsire agus Taitneamhachta
- An tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil (ar a dtugtar an tAire Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil anois agus gnóthaí pobail agus tuaithe mar roinn nua)
- An tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha (ar a dtugtar an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil anois)
- An tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt
- An tAire Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta (ar a dtugtar an tAire Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta anois)
- Aonad na nIarratas Forbartha de chuid na Roinne Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta
- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara
- Údarás Réigiúnach an Iarthair
- Iarnród Éireann
- Córas Iompair Éireann
- Bus Éireann
- City Direct
- Calafort na Gaillimhe
- Bonneagar Iompair Éireann (BIÉ)
- An Chomhairle Ealaíon
- Fáilte Éireann
- An Taisce
- An Chomhairle Oidhreachta
- Uiscebhealaí Éireann
- An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA)
- An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta

- An Coimisiún um Rialáil Fuinnimh
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
- Oifig na nOibreacha Poiblí
- Caomhnú Ialtóg Éireann
- Cairde Éanlaith Éireann
- An Grúpa Éireannach um Staidéar ar Éin Chreicche
- Cumann Seoirseach na hÉireann
- Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann
- Cumann Tráchtála Mheiriceá
- Cumann Tráchtála na Gaillimhe
- Iascaigh Intíre Éireann
- Cumann Uiscebhealaí Intíre na hÉireann
- Iontaobhas Fiadhúlra na hÉireann
- Met Éireann
- Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann
- Iontaobhas Caomhnaithe Phortaigh na hÉireann
- Ard-Mhúsaem na hÉireann
- Ollscoil na hÉireann Gaillimh
- Bord Forbartha Cathrach na Gaillimhe
- Bord Forbartha Chontae na Gaillimhe

1.4.1 Comhairliúchán Poiblí

Reáchtáladh ceithre sheisiún eolais poiblí mar seo a leanas agus déantar iad a phlé tuilleadh thíos:

- Comhairliúchán Poiblí Uimh. 1 mar chuid den Staidéar maidir le Sriannta i mí Iúil 2014 thar dhá lá
- Comhairliúchán Poiblí Uimh. 2 mar chuid den Fhorbairt Roghanna in Eanáir/Feabhra 2015 thar cheithre lá
- Taispeántas Poiblí Uimh. 3 den Rogha Bealaigh is Fearr a bhí ag Teacht Chun Cinn do Chuarbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 i mí na Bealtaine/an Mheithimh 2015 thar dhá lá. Bhí Straitéis Iompair na Gaillimhe mar chuid den chomhairliúchán sin freisin
- Taispeántas Poiblí Uimh. 4 den Dearadh de Chuarbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 i mí na Samhna 2016

Chuir an t-aiseolas a fuarthas ó na comhairliúcháin phoiblí sin bonn eolais faoin staidéar sriannta agus faoi fhorbairt na roghanna bealaigh agus dearadh an bhealaigh

is dealraí a roghnófar nuair a roghnaíodh é sin. Mar thoradh ar an eolas áitiúil a fuarthas ag an gcomhairliúchán poiblí agus trí aighneachtaí a fuarthas aithníodh srianta nua agus chuir sin bonn eolais faoi fhorbairt na roghanna bealaigh agus faoi roghnú na conaire bealaigh is dealraí a roghnófar (EPRC). Chomh maith leis sin, d'atreisigh sé na fadhbanna tráchta atá i nGaillimh agus sna ceantair máguaird agus an gá atá le réiteach iompair comhtháite a bheadh ilmhódach. Ag leanúint uaidh sin, rinneadh staidéar comhthreomhar ar iompar poiblí agus ar bhearta maidir le soghluaisteacht chliste a raibh Straitéis Iompair na Gaillimhe (SIG) mar thoradh air. Fuarthas tuiscint níos fearr ar an tábhacht a bhaineann le Sráidbhaile Mhionlaigh agus ar fhairsinge na bpobal feadh limistéar an staidéir tar éis dul i gcomhairle leis an bpobal. Rinne na comhairliúcháin leis an bpobal atreisiú freisin ar na srianta suntasacha atá ann a chuireann srian le forbairt bóthair nua agus cé, ar an drochuair, nárbh fhéidir cuid de na tionchair shuntasacha a sheachaint cuireadh roinnt athruithe dearfacha i bhfeidhm sa dearadh. Ina measc sin tá an straitéis acomhail i gCeantar Bhearna, agus cosán an Aifrinn a choinneáil sa Pháirc Mhór; feabhas tírdhreacha agus amhaire lena n-áirítear an fhorbairt bóthair atá beartaithe a íslú ó thardhroichead go dtí acomhal comhréidh ag Bóthar na Ceapaí agus athrú ó thardhroichead ag Bóthar Uí Eidhin sa Chaisleán Gearr go dtí gearradh go comhréidh; Acomhal Leitrí ar an N59 a athrú níos faide siar agus leasú a dhéanamh ar Acomhal Chúil Each. Ina theannta sin, cuimsíodh 'claifoirt ghlasa threisithe' sa dearadh in ionad ballaí coinneála coincréite áit a bhfuil an fhorbairt bóthair atá beartaithe gar do thithe cónaithe. Tá cur síos mion ar na feabhsuithe sin agus ar fheabhsuithe eile a cuireadh ar an dearadh tar éis aiseolas a fháil ó chomhairliúcháin phoiblí i **gCaibidil 4, Roghanna eile a Breithníodh.**

1.4.1.1 Comhairliúchán Poiblí Uimh. 1 - Srianta

Mar chuid den Staidéar Srianta, reáchtáladh seisiúin chomhairliúcháin phoiblí ar an Luan an 14 Iúil 2014 in Óstán Westwood, sa Daingean ó 10.00am go dtí 9.00pm agus ar an Máirt an 15 Iúil 2014 in Óstán Pillo, Bóthar Áth Cinn ó 10.00am go dtí 9.00pm.

Taispeánadh na chéad torthaí ón staidéar srianta don phobal ag na seisiúin chomhairliúcháin. Is é a bhí mar aidhm leis sin aiseolas a fháil ón bpobal agus faisnéis a bheadh thar a bheith luachmhar a fháil ón eolas áitiúil a bhí acu ar shrianta go mb'fhéidir go ndearnadh dearmad orthu.

Bhí ionadaithe ó Arup agus ó Chomhairle Chontae na Gaillimhe i láthair chun an t-ábhar a bhí ar taispeáint a mhíniú mar chabhair don phobal. Shínigh breis agus 100 duine an clár tinrimh.

Is é seo a leanas an príomh-aiseolas a tháinig ón gcomhairliúchán poiblí sin:

1. Ba chóir go sínfeadh limistéar an staidéir níos faide siar agus níos faide ó thuaidh
2. Léiríodh inní maidir leis na srianta ar thailte atá suite le hais bhóthar an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe (2006)
3. Go raibh gá le trasbhealach nua ar Abhainn na Gaillimhe agus nár chóir go mbeadh drochéifeacht ag an droichead nua seo ar loingseoireacht ar Abhainn na Gaillimhe

4. Tarraingíodh aird ar cheisteanna tráchta agus plódaithe reatha, lena n-áirítear easnaimh sa ghréasán iompair phoiblí atá ann faoi láthair. Is gá minicíochtaí bus, bealaigh agus bonneagar a fheabhsú
5. Soláthar do nasc leis an R336 ar an taobh thiar de Bhearna
6. Tograí maidir le tollánú faoin bpábháil aolchloiche
7. Chuirfeadh soláthar busanna scoile bealach sábháilte taistil ar fáil do pháistí agus laghdódh sé an plódú ag buaicamanna na maidine
8. Aithníodh srianta breise

Tá sonraí iomlána faoin gcomhairliúchán sin agus faoi na haighneachtaí a fuarthas ón bpobal le fáil in **Aguisín A.1.1**.

1.4.1.2 Comhairliúchán Poiblí Uimh. 2 - Roghanna

Reáchtáladh seisiúin chomhairliúcháin phoiblí ar an gCéadaoin an 28 agus ar an Déardaoin an 29 Eanáir 2015 in Óstán Westwood, an Daingean, ó 2.00pm go dtí 8.00pm agus ar an Máirt an 3 Feabhra agus ar an gCéadaoin an 4 Feabhra 2015 in Óstán Menlo Park ó 2.00pm go dtí 8pm. Shínigh breis agus 1,450 duine an clár tinrimh thar na ceithre lá a raibh na seisiúin chomhairliúcháin phoiblí ar siúl.

Bhí na seisiúin sin mar chuid den phróiseas chun rogha a roghnú. Cuireadh cláir ag doiciméadú na roghanna a scrúdaíodh go dtí sin agus an fhéidearthacht a bhain leo ar taispeánt, chomh maith leis na roghanna réitithe a bhí beartaithe a chuimsigh iompar poiblí, taisteal níos cliste agus comhphárteanna bótharbhunaithe. Chomh maith leis sin, cuireadh léarscáileanna a thaispeáin réitigh bhótharbhunaithe in éineacht leis na srianta a bailíodh le linn Chéim na Srianta. Bhí ionadaithe ó Arup agus ó Chomhairle Chontae na Gaillimhe ar fáil le linn na seisiún chun ceisteanna a fhreagairt agus chun an t-ábhar a bhí ar taispeánt a mhíniú. Bhí sé mar aidhm leis na seisiúin chomhairliúcháin phoiblí aiseolas agus moltaí a fháil ón bpobal maidir leis na réitigh a bhí beartaithe. Fáiltíodh roimh aighneachtaí ón bpobal maidir le moltaí faoi athruithe a d'fhéadfaí a dhéanamh ar na roghanna a cuireadh i láthair, nó faisnéis bhreise faoi thuilleadh srianta, agus go mb'fhéidir nár cuireadh san áireamh iad ag Céim na Srianta, le linn na seisiún chomhairliúcháin agus ina dhiaidh sin chomh maith, suas go dtí an 6 Márta 2015.

Tionóladh cruinnithe aonair le húinéirí talún, páirtithe leasmhara, úinéirí gnólachtaí agus cónaitheoirí laistigh de cheantar staidéir na scéime sna seachtainí i ndiaidh an chomhairliúcháin fhoirmiúil. Tionóladh iad sin ar iarratas ó na daoine príobháideacha agus ullmhaíodh líníochtaí do gach aon duine acu chun a thaispeánt cé chomh gar agus a bhí a gcuid maoiné do na roghanna a bhain leis an gcomhpháirt bhóthair a bhí beartaithe. Tugadh suntas don aiseolas ó na cruinnithe agus ó na haighneachtaí sin agus seoladh aon srianta breise ar aghaidh chuig an bhfoireann dearaidh iomlán lena n-áirítear na speisialtóirí comhshaoil chun go gcuirfidís san áireamh ina gcuid measúnachta iad.

Is é seo a leanas an príomh-aiseolas a tháinig ón gcomhairliúchán poiblí sin:

- Gur leagadh tábhacht níos mó ar chosaint gnáthóga comhshaoil ná mar a leagadh ar chosaint daoine

- An fhéidearthacht a bhain le dul siar chuig scéim GCOB 2006
- Na tionchair a bheadh ag scartáil ar thithe cónaithe agus ar ghnólachtaí
- An tionchar ar an gcomhshaol, truailliú ó thorann agus truailliú aeir
- An tionchar ar phobail agus ar an oidhreacht chultúrtha a bhaineann le mórán bailte fearainn m.sh. Mionlach, an Caisleán Gearr, Cúil Each, an Daingean/Páirc na Sceach, Cnoc na Cathrach agus Bearna
- An tionchar ar shaoráidí áineasa amhail saoráidí áineasa OÉG
- Sláinte agus Sábháilteacht páistí bunscoile i ngar do na bealaí atá beartaithe
- An tionchar ar ghnólachtaí tráchtála agus ar gheilleagar áitiúil na Gaillimhe
- Iompar poiblí níos fearr agus soghluaisteacht níos cliste a chur chun feidhme

Tá sonraí iomlána faoin gcomhairliúchán sin agus faoi na haighneachtaí a fuarthas ón bpobal le fáil in **Aguisín A.1.2.**

1.4.1.3 Taispeántas Poiblí den Chonair Bhealaigh is Dealraithí a Roghnófar

Tionóladh seisiún taispeántas poiblí ar an 25 agus ar an 26 Bealtaine 2015 i dtaca leis an gConair Bhealaigh is Dealraithí a Roghnófar (EPRC) ag dhá ionad i nGaillimh, ceann ar an taobh thiar d'Abhainn na Gaillimhe agus ceann ar an taobh thoir d'Abhainn na Gaillimhe. Bhí sonraí maidir le EPRC agus an próiseas roghnaithe bealaigh ar taispeáint le linn na tréimhse dhá lá agus bhí siad ar fáil ag an oifig tionscadail go dtí deireadh mhí Lúnasa 2015.

Chuaigh Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair (NTA) i gcomhairle leis an bpobal freisin le linn na tréimhse dhá lá sin maidir le sonraí Chlár Bainistíochta Trácta Chomhtháite na Gaillimhe (ITMP) (a dtagraítear dó anois mar SIG) I ndiaidh na seisiún taispeántais, bogadh na cláir thaispeántais do ITMP chuig Halla na Cathrach áit a bhféadfaí breithniú neamhchuidithe a dhéanamh orthu.

Bhí an-tairbhe ag baint leis an gcur i láthair comhpháirteach agus leis an gcomhairliúchán maidir leis an réiteach foriomlán agus tugadh deis don phobal an chaoi a dtagann comhpháirteanna an réitigh le chéile chun réiteach iompair foriomlán a sholáthar.

San áireamh san aiseolas ginearálta maidir le comhpháirt an bhóthair den réiteach iompair bhí tráchttaireacht ar na ceisteanna seo a leanas:

1. Gur chóir go mbeadh tosaíocht ag iompar poiblí níos fearr agus soghluaisteacht níos cliste a chur chun feidhme ar scéim bóthair
2. Gur leagadh tábhacht níos mó ar chosaint gnáthóga comhshaoil ná mar a leagadh ar chosaint daoine
3. An fhéidearthacht a bhain le dul siar chuig an N6 Seachbhóthar Chathair na Gaillimhe (2006) i gCeantar Bhearna
4. Na tionchair a bheadh ag scartáil ar thithe cónaithe agus ar ghnólachtaí

5. An tionchar ar phobail agus ar an oidhreacht chultúrtha a bhaineann le mórán bailte fearainn m.sh. an Caisleán Gearr, Cúil Each, an Daingean/Páirc na Sceach agus Bearna

Bhí gá le tuilleadh atriailta dearaidh chun méid na dtionchar ar phobail chónaitheacha a íoslaghdú agus a mhaolú; bhí an phróiseas sin mar chuid den obair i *gCéim 3 Dearadh*

Tá sonraí iomlána faoin gcomhairliúchán sin agus faoi na haighneachtaí a fuarthas ón bpobal le fáil in **Aguisín A.1.3**.

1.4.1.4 Taispeántas Poiblí den Dearadh ar an bhforbairt bóthair atá beartaithe

Tionóladh taispeántas poiblí chun uasdátú a sholáthar ar an bhforbairt dearaidh do Chuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe in Oifigí Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus in oifigí Chomhairle Cathrach na Gaillimhe le linn gnáthuaireanta oibre ó Luan go hAoine ón 14 Samhain go dtí an 2 Nollaig 2016.

I measc an aiseolais ghinearálta ar an dearadh a bhí beartaithe bhí ceisteanna faoi phróiseas pleanála an tionscadail agus iarratais shonracha ó úinéirí talún ar athruithe dearaidh i gcomharsanacht a gcuid maoine chun maolú níos fearr a dhéanamh ar thionchar na forbartha bóthair a bhí beartaithe. Tugtar níos mó sonraí faoi seo i **gCaibidil 4, Roghanna eile a Breithníodh**.

1.4.1.5 Comhairliúchán poiblí leanúnach

Cruthaíodh suíomh idirlín don tionscadal agus baineadh leas as chun an pobal a choimeád ar an eolas ag gach céim de réir mar a chuaigh tionscadal CCNG an N6 chun cinn.

Reáchtáladh os cionn 950 cruinniú le húinéirí maoine aonair, lena n-áirítear go leor cuairteanna baile, idir an fhoireann dearaidh agus úinéirí maoine agus chuidigh na comhairliúcháin sin le dearadh na forbartha bóthair atá beartaithe agus leis an measúnacht tionchair timpeallachta.

Fuair gach úinéir maoine a aithníodh go raibh talamh faoina n-úinéireacht, agus a bhí le ceannach ar mhaithe le héascú le tógáil na forbartha bóthair atá beartaithe, comhfhreagras i scríbhinn i mí Dheireadh Fómhair 2016 mar aon le cóip den dearadh mar a bhain lena gcuid maoine féin. Mar chuid den phróiseas comhairliúcháin deiridh, eisíodh cumarsáid i scríbhinn chuig gach úinéir maoine arís i mí na Bealtaine 2018 mar aon le cóip den dearadh deiridh i ndáil lena gcuid maoine agus míniúchán maidir leis na chéad chéimeanna eile.

1.5 Deacrachtaí a Tháinig Chun Cinn le linn an Staidéir

Níor tháinig aon deacrachtaí suntasacha chun cinn nuair a bhí an Tuarascáil MTT seo á hullmhú. Tugtar mionsonraí maidir le haon teorainneacha teicniúla a bhain le measúnú a dhéanamh ar ghné chomhshaoil sa chaibidil ábhartha sa Tuarascáil MTT.

1.6 Tagairtí

An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. (2017) *Dréacht-Threoirlínite ar an bhFaisnéis atá le fáil sna Tuarascálacha Measúnaithe Tionchair Timpeallachta, 2017.*

An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. (2015) *Treoirlínite Leasaithe maidir leis an bhFaisnéis nach Mór a bheith i Ráitis Tionchair Timpeallachta (dréacht Meán Fómhair 2015).*

An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. (2015) *Nótaí Faisnéise chun Ráitis Tionchair Timpeallachta a Ullmhú (dréacht Meán Fómhair 2015).*

An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. (2003) *Nótaí Faisnéise ar an gCleachtas Reatha maidir le Ráitis Tionchair Timpeallachta a Ullmhú.*

An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. (2002) *Treoirlínite maidir leis an bhFaisnéis nach mór a bheith i Ráitis Tionchair Timpeallachta.*

An tAontas Eorpach. (2013) *Treoir maidir le hAthrú Aeráide agus Bithéagsúlacht a Chomhtháthú le Measúnacht Tionchair Timpeallachta.*

An Coimisiún Eorpach. (2017) *Treoir maidir le hullmhú Tuarascáil Measúnacht Tionchair Timpeallachta (Treoir 2011/92/AE arna leasú ag 2014/52/AE.*

An Coimisiún Eorpach. (2012) *Léiriú a mhol an Coimisiún i dtaca le cur i bhfeidhm Threoir an MTT maidir le hoibreacha coimhdeacha/gaolmhara.*

An Coimisiún Eorpach. (2006) *Soiléiriú maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 2(3) de Threoir an MTT.*

An Coimisiún Eorpach. (1999) *Treoirlínite ón gCoimisiún Eorpach maidir le Measúnacht ar Thionchair Indíreacha agus Charnacha chomh maith le hIdirghníomhaíochtaí Tionchair.*

Bonneagar Iompair Éireann. (an tÚdarás um Bóithre Náisiúnta roimhe seo) (2008) *Measúnacht Tionchair Timpeallachta ar Scéimeanna Bóithre Náisiúnta – Treoir Phraiticiúil.*